DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
February 1, 1995

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. TREČIADIENIS – WEDNESDAY, VASARIS – FEBRUARY 1, 1995 Nr. 21

Lietuvos vyriausybė palaukia Maskvos pritarimo

Vilnius, sausio 25 d. (LA-AGEP) – Aukšti Lietuvos pareigūnai stebisi Rusijos atstovų užuominomis, kad šalių palankios prekybos režimas gali būti siejamas su tam tikromis išlygomis ir iš spaudos sužino, kad vyriausybė priima tik Maskvos palaimintus dokumentus, rašo „Lietuvos aidas".

„Palankus prekybos režimas įsigalioja nuo 1995 sausio 18 d., ir Rusija pati apie tai informavo Lietuvą specialia nota", pasakė Lietuvos užsienio reikalų sekretorius Albinas Januška BNS korespondentui. Januška komentavo Rusijos užsienio reikalų ministro Andrej Kozyrev pareiškimą spaudos konferencijoje Minske antradienį, kad „yra visos prielaidos prekyboje su Lietuva įvesti palankiausią režimą" ir kad galutinai dėl to bus susitarta, kai Lietuvos ir Rusijos premjerai netrukus susitiks Maskvoje.

Kaip žinoma, Lietuvos ambasadorius ir Rusijos Užsienio reikalų ministerija sausio 18 d. pasikeitė notomis, kuriomis Vilnius informavo apie Rusijai taikomas „vokiškąsias" karinio tranzito taisykles, o Maskva – apie didžiausio palankumo prekybos su Lietuva režimo įsigaliojimą. Tuo tarpu vienas Rusijos delegacijos Minske narių, Rusijos Dūmos NVS reikalų ir ryšių su tautiečiais komiteto pirmininkas Konstantin Zatulin pareiškė, kad buvusių „Jedinstvos" vadovų „deportavimo faktas turėtų įtakos daugelio deputatų nuomonei" ratifikuojant palankios prekybos susitarimą su Lietuva.

Premjeras Šleževičius spaudos konferencijoje Vilniuje sausio 24 d. irgi sakė, kad derybos dėl karinio tranzito nėra baigtos, nes reikia „tikslinti oro skrydžių virš Lietuvos teritorijos tvarką". Tai padaryti, pasak Šleževičiaus, įsipareigota ir Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos (URM) notoje Rusijai. Kaip žinoma, Rusija reikalauja tokio pat nevaržomo oro tranzito, koks jai suteiktas sausumoje.

Lietuvos URM sekretorius pasikalbėjime su BNS pabrėžė, kad dar 1993 m. lapkričio 18 d. Vilniuje pasirašytas palankaus Lietuvos ir Rusijos prekybos režimo susitarimas nereikalauja ratifikavimo šalių parlamentuose. „Šio ekonominio susitarimo siejimas su pašalinėmis išlygomis nėra pagrįstas ir nėra naudingas abiem šalims", sakė Januška.

Kaip žinoma, šalys įsipareigojo viena kitai suteikti palankų prekybos režimą dar 1991 metų liepos 28 dienos tarpvalstybinėje sutartyje, ir tas režimas veikė iki 1993 metų rudenį premjerai Šleževičius ir Černomyrdin pasirašė palankaus prekybos režimo sutartį, kurios įsigaliojimą susiejo su suteikimu karinio ir civilinio tranzito koridoriaus per Lietuvą.

Lietuvos vidaus reikalų ministras Romasis Vaitekūnas pareiškė manąs, kad keturių prieš šalies nepriklausomybę kovojusių asmenų deportavimas „yra per smulkus faktas, kad jam tiek daug dėmesio skirtų kaimyninės šalies aukšti diplomatai ir Valstybės Dūma". Pasikalbėjime su laikraščiu „Diena" (buv. „Tiesa") ministras Vaitekūnas pažymėjo, kad „kiekviena šalis turi teisę elgtis pagal savo įstatymus". Jis mano, kad ir Rusija už panašius nusikaltimus išsiųstų užsienio šalių piliečius. Ministras pabrėžė, kad nei Ivanovas, nei jo bendrai „iki šiol nesikreipė į Lietuvos Vidaus reikalų ministeriją su jokiu prašymu, todėl sunku nustatyti, kuo jie argumentuoja savo nepasitenkinimą".

Sausio 24 d. BNS išsiaiškino, kad tik praėjus dviem dienom po to, kai Rusijai buvo pranešta apie „vokiškosios" tranzito tvarkos taikymą, vyriausybė iš tiesų formaliai priėmė tokį sprendimą.

Kaip žinoma, Lietuvos ambasadorius Maskvoje Romualdas Kozyrovičius sausio 18 d. įteikė Rusijos URM notą, kad Lietuvos vyriausybė pratęsė Rusijai karinių ir pavojingų krovinių vežimo per Lietuvą tvarką, nustatytą 1993 m. lapkričio 18 d. susitarimu.

Tuo tarpu premjeras Adolfas Šleževičius ir užsienio reikalų ministras Povilas Gylys tik praėjus dviem dienom, sausio 20-ąją, pasirašė vyriausybės nutarimą netaikyti Rusijai naujųjų karinio tranzito taisyklių, patvirtintų pernai spalio 3 d., ir pratęsti „vokiškosios" tvarkos galiojimą. Tik pasirašius ir paskelbus nutarimą, jis įgauna juridinę galią.

Diplomatinių ekspertų nuomone, Šleževičius ir Gylys delsė, laukdami Maskvos reakcijos į tokį karinio tranzito problemos sprendimo būdą. Tačiau, kaip pastebi ekspertai, vyriausybės nutarimas turėjo būti pasirašytas bent jau tą pačią dieną, kai Rusijai buvo įteikta nota. Tačiau iki šiol nėra žinių apie tai, kad Rusijos karinio tranzito klausimas vyriausybės posėdyje sausio 18 d. išvis nagrinėtas.

Toks delsimas – jei sprendimo Šleževičius ir Gylys nepriėmė už vyriausybės ir prezidento akių – praktiškai reiškia, kad Rusijai buvo pranešta apie formaliai dar neegzistavusį sprendimą, o Rusijai sutikus su Lietuvos pasiūlymu, jis buvo reikiamai surašytas.

Sausio 13 d. Antakalnio kapinėse žuvusiųjų už Lietuvos laisvę kapai skendėjo gėlėse, mirgėjo žvakių liepsnelėmis. Į Aukų kalnelį žmonės ėjo su juodais kaspinais perrištomis vėliavomis, nešė savo tautos didvyriams gėlių. Vėliau valstybės vadovai, pradedant su prezidentu, vyriausybės nariais, Seimo vadovybe bei nariais padėjo vainikus ant 1991 m. sausio įvykiuose bei kitose represijoje žuvusiųjų kapų, ant jų kapų uždegė atminimo žvakeles. Vadovaujant Vilniaus vyskupui Juozui Tunaičiui, meldėsi už žuvusiųjų vėles, giesmėmis kreipėsi į Dievo Motiną.

Vagnorius nurodė, kad Lietuvoje trūksta pinigų

Vilnius, sausio 25 d. (LA-AGEP) – Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius pirmadienį susitiko su vilniečiais. Kaip rašo Antanas Ališauskas „Lietuvos aide", nešildomoje Profesinių sąjungų bendrijos rūmų salėje buvo susirinkę nemažai žmonių. Jie buvo kviesti pasiklausyti Tėvynės Sąjungos siūlomo Lietuvos ūkio gaivinimo plano.

„Iš kur mumyse toks keistas optimizmas – tikėti tuo, kad būtinai blogai turime gyventi? Tikėti tuo ir tais, kurie nuolat meluoja", kalbėjo Gediminas Vagnorius.

Vagnorius ragino nebetikėti valdančiąja partija. „Jeigu ne tas 'stabilizavimas', dabar vidutinis atlyginimas būtų 1,200 Lt, o pensija – 400-450 litų. Nuo 1992 m. pajamos nukrito apie tris kartus. Specialistai sako, kad reformos sunkumai turėjo pasibaigti iki 1992 m. rudens, kada jau iki galo pasikeitė prekybos su Rusija sąlygos ir jau buvo pabrangusios energijos ir kuro kainos. Dėl reformų gyvenimas galėjo pablogėti 20-25%, ir tai tik 1-2 metus, o pablogėjo net tris kartus", kalbėjo Tėvynės Sąjungos valdybos pirmininkas.

Anot Vagnoriaus, kad reformos nesunkina, o gerina gyvenimą, liudija Čekijos pavyzdys. Dvejus metus, kol lietuviai blaškėsi į įvairias puses, čekai reformas tęsė ir pralenkė Portugaliją. O slovakai pasuko Lietuvos keliu, ir dabar, kaip ir lietuviai, vargsta.

Prieš dvejus metus Lietuvos gyventojų pajamos buvo didžiausios – 10%-15% aukštesnės negu kaimynų, o 1993 m. jau Estija pradėjo lenkti Lietuvą. 1994 m. Latvija aplenkė ir Estiją, ir Lietuvą.

Latvijoje netvarkos ne mažiau negu Lietuvoje, bet 1994 m. jų ekonomiką labai pastūmėjo kitokia pinigų politika. Latviai neįsivėlė į dabar Lietuvai peršamą dar vieną eksperimentą, kuris pavadintas Valiutos valdybos modeliu. Todėl šiuo metu latvių pajamos, oficialios statistikos duomenimis, – 65% didesnės negu lietuvių.

Įmonės galėtų gaminti du tris kartus daugiau produkcijos, tačiau ją parduoti sunku. Sumažėjo ne našumas, o galimybės panaudoti gamybos pajėgumus, nes nėra pirkėjų. O pirkėjų nėra dėl to, kad trūksta pinigų.

„Lietuvą kankina du eksperimentai", kalbėjo G. Vagnorius. „1992 m. rudenį buvo pakeltas pajamų užšaldymas. Šaldė ne tik pajamas, prieš rinkimus ir šilto vandens neliko ir benzino kainas pūtė. Kainos per mėnesį kilo po 20%-30%, o įmonėms buvo uždrausta perskaičiuoti atlyginimus. Jeigu pajamos atsilieka nuo kainų, vadinasi, yra sumažinami atlyginimai ir pensijos. Tiek pat kartų sumažėja ir gamyba. Juk tas pats darbuotojas kartu yra ir pirkėjas.

Dabar yra paskelbtas naujas eksperimentas su vadinamuoju Valiutų valdybos modeliu, taip pat yra teigiama, jog stabdoma infliacija. „Manau", sakė Vagnorius, „kad tiesiog yra dangstomasi kova su infliacija. Skelbta, kad pinigų kursas bus stabilus, o į apyvartą kiekvieną mėnesį yra išleidžiama po 50-70 milijonų „tuščių" litų. Vien per šiuos metus „popierinių" pinigų padvigubėjo. Minimaliais skaičiavimais, litas yra nuvertintas 30%, kalbėjo Gediminas Vagnorius.

„Esmė yra tokia – kiek procentų nuvertėjo litas, tiek iš savo kišenės sumokame tiems, kurie gamina ir į Lietuvą atveža užsienio prekių.

„Dar imamasi ir trečio eksperimento – nuspręsta patikrinti, kas atsitiks kaime, jeigu bus kelis kartus sumažintos supirkimo kainos. Streikuoja darbdaviai, gali būti dar įdomiau, jei sukiltų Pramoninkų konfederacija, juk jos jėgomis, ko gero, valdančioji partija laimėjo rinkimus ir išsirinko prezidentą.

„Įdomus dalykas – beveik du trečdaliai konservatorių siūlymų yra įgyvendinami, tačiau dviem trim metais pavėluotai ir iškreiptai. Bus įgyvendintas ir dabar mūsų pateiktas ekonomikos gaivinimo planas, aš tuo neabejoju", kalbėjo Vagnorius, „ir patį didžiausią spaudimą padarys verslininkai, įmonininkai ir bankininkai. Tik kada? Jeigu dar pusmetį arba metus bus vilkinama, bijau, kad žmonės gali pritrūkti kantrybės. Tėvynės Sąjunga dar nekvietė nei streikuoti, nei į didesnį mitingą. Turime dar atsargų. Ekonominis referendumas buvo pirma rimtesnė akcija, dabar siūlome ekonomikos gaivinimo planą. Po šito dar bus ne viena mūsų akcija, ir mes kartu su jumis iki metų pabaigos ko nors pasieksime", sakė konservatorių valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius.

Susitikime dar kalbėjo Seimo narys A. Vaišnoras.

Premjeras išvyksta į ekonomikos forumus

Vilnius, sausio 25 d. (LA-AGEP) – Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius išvyko į Šveicariją, kur dalyvaus tarptautiniame ekonomikos forume Davos kurorte.

Sausio 30 d. iš Davos A. Šleževičius vyks tiesiai į Londoną dalyvauti Lietuvos Investicijų Agentūros organizuojamame seminare „Užsienio investicijų galimybės Lietuvoje". Seminaras vyks sausio 31 dieną, jį kartu rengia įtakinga Didžiosios Britanijos pramonininkų konfederacija Confederation of British Industry.

Pastarojo Seminaro tikslas – parodyti, kad Lietuva yra tinkama šalis užsienio investicijoms ir paskatinti Didžiosios Britanijos verslininkus dėti savo kapitalą į Lietuvą. Tokie pat seminarai šiemet bus surengti Vokietijoje, Danijoje, Austrijoje ir Prancūzijoje.

Bankai perka, bet neparduoda

Vilnius, sausio 23 d. (LR-AGEP) – Pagrindine tema Lietuvos finansų rinkoje praėjusią savaitę buvo kalbos bei gandai apie galimą lito vertės sumažinimą. Pasak Lietuvos Banko valdytojo Kazimiero Ratkevičiaus, pastaruoju metu pastebima įdomi tendencija – Lietuvos bankai perka užsienio valiutą, o patys jos centriniam bankui beveik neparduoda. Beveik visi bankai sausio mėnesį dolerius perka po 4 litus, o parduoda po 4.08 lito. Anksčiau bankai dolerius pirkdavo net po 3.95-3.96 lito.

Seimo narys ekspremjeras Gediminas Vagnorius teigia, kad Lito patikimumo įstatymas turėtų būti pakeistas per ateinančius tris mėnesius. Jo manymu, šiuo metu dėl infliacijos Lietuvoje 1 doleris turėtų kainuoti 5.3 lito. Gediminas Vagnorius mano, kad, jei lito kursas nebus pakeistas, Lietuva greitai neteks savo valiutos atsargų, o gamintojai negalės parduoti savo produkcijos, nes atpigs importas.

Bankininkai mano, kad, esant dabartinei valdžiai, lito kursas nebus keičiamas, be to, esant stabiliam litui, užsienio investuotojai labiau pasitiki Lietuva.

– **Lietuvoje** mažėja automobilių avarijų. Statistikos departamento žiniomis, pernai Lietuvoje užregistruota 3,901 automobilių avarijų, kuriose nukentėjo žmonės. Žuvo 794, sužeisti – 4,174 asmenys. Palyginti su 1993 m. kelių eismo nelaimių sumažėjo 10%, žmonių žuvo 20% mažiau ir 8% mažiau žmonių sužeista avarijose.

Socialdemokratai susirūpinę santykiais su Rusija

Vilnius, sausio 31 d. (Elta) – Lietuva pamažu ir užtikrintai eina integracijos į Vakarų Europos struktūras keliu, ir šie žingsniai yra vieni iš reikšmingiausių jos užsenio politikoje, pareiškė antradienį spaudos konfrencijoje Seimo Socialdemokratų frakcijos atstovas Vytautas Plečkaitis.

Kitas svarbus laimėjimas yra tai, kad Lietuvai nereiškiamos teritorinės pretenzijos, lygiai kaip ir Lietuva jų niekam neturi, sakė jis, dėstydamas frakcijos požiūrį į dabartinę prezidento ir yyriausybės bei valdančiosios partijos vykdomą užsienio politiką.

Didžiausią susirūpinimą socialdemokratams kelia santykiai su Rusija, kuri siekė ir siekia laikyti savo įtakos zonoje visas kaimynines šalis. Tai rodo, pasak prelegento, ir Rusijos siekimas primėsti Lietuvai karinio tranzito sutartį, ir ekonominis spaudimas, ir Rusijos kapitalo skverbimasis į Lietuvą. Lietuva, socialdemokratų nuomone, tam nepajėgia atsispirti. Net ir karinio tranzito taisyklių įsigaliojimo negalima laikyti Lietuvos diplomatijos laimėjimu, pabrėžė Vytautas Plečkaitis.

Jo nuomone, tranzito problemą būtina kelti tarptautinėje plotmėje. Vakarų valstybės turėtų suprasti, kad tai yra visos Europos saugumo problema, pabrėžė prelegentas. Kalbėdamas apie Lietuvos integraciją į Vakarų struktūras, V. Plečkaitis kritikavo vyriausybę, kuri iš esmės nieko nedaro, kad Lietuvos ekonomija savo struktūra priartėtų prie Europos Sąjungos standartų.

Socialdemokratų nuomone, būtina išplėsti koordinacinę tarybą užsienio politikos klausimais, kuri sudaryta prie Respublikos prezidento, įtraukus į ją opozicijos atstovus. Tuomet sumažėtų įtampa tarp pozicijos ir opozicijos, galima būtų užtikrinti politikos perimamumą ir tęstinumą.

Prezidentas nepasirašė bažnytinio turto grąžinimo įstatymo

Vilnius, sausio 31 d. (Elta) – Prezidentas Algirdas Brazauskas grąžins Seimui pakartotinai svarstyti sausio 19 d. priimtą įstatymą „Dėl religinių bendrijų teisės į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo tvarkos". Apie šį sprendimą jis pranešė žurnalistams antradienį po beveik pusantros valandos trukusio susitikimo su Lietuvos Katalikų bažnyčios vadovu, Vilniaus arkivyskupu Audriu Bačkiu.

Prezidento nuomone, įstatymas priimtas skubotai, nepasitarus su Lietuvos Katalikų bažnyčios vadovais. Jis pabrėžė, jog bendravimo su Bažnyčia būdai numatyti Lietuvos Konstitucijoje ir apgailestavo, kad įstatymų leidėjai to nesilaiko.

A. Brazauskas priminė, jog dialogui su Bažnyčia yra sudarytos trys darbo grupės, kurios turi išnagrinėti ir pateikti pasiūlymus dėl valstybės ir Bažnyčios santykių. Tačiau, pasak prezidento, jos dirba vangiai. Pagaliau, pabrėžė prezidentas, yra atitinkamas susitarimas su Vatikanu. Į šio susitarimo principus turi būti atsižvelgiama, priimant įstatymus, ypač tokius jautrius Bažnyčiai ir visuomenei, kaip turto grąžinimas, sakė A. Brazauskas. Šiais klausimais, kaip jokiais kitais, turi būti siekiama abipusio sutarimo, priešingu atveju konfrontacija neišvengiama.

Algirdas Brazauskas atsiribojo nuo LDDP pareiškimo dėl valstybės ir Bažnyčios santykių. „Aš tame procese nedalyvavau", pasakė jis.

Arkivyskupas Bačkis taip pat patvirtino „visada ieškosiąs sutarimo". Tačiau jis pabrėžė, kad įstatymų leidėjai turi priimti labai pasvertus ir atsakingus sprendimus.

Seimas priėmė valstybinės kalbos įstatymą

Vilnius, sausio 31 d. (Elta) – Antradienį Seimas balsų dauguma priėmė Valstybinės kalbos įstatymą. Įstatymas nustato lietuvių kalbos, kaip valstybinės kalbos, vartojimą viešajame Lietuvos gyvenime, jos apsaugą, kontrolę ir atsakomybę už šio įstatymo pažeidimus.

Tačiau įstatymas nereglamentuoja Lietuvos gyventojų neoficialaus bendravimo ir religinių bendruomenių bei asmenų, priklausančių tautinėms bendrijoms, renginių kalbos.

Visos Lietuvoje veikiančios institucijos, įstaigos, įmonės ir organizacijos raštvedyvą bei kitus dokumentus tvarko valstybine kalba, sakoma įstatyme. Šia kalba taip pat vyksta susirašinėjimas tarp jų.

Nustatyta, kad valstybės ir savivaldos institucijų bei įstaigų vadovai, taip pat ryšių, transporto, sveikatos ir socialinės apsaugos, policijos, teisėtvarkos tarnybų ir kitų gyventojų aptarnavimo įstaigų vadovai bei tarnautojai turi mokėti valstybinę kalbą pagal valstybės nustatytas mokėjimo kategorijas.

Valstybine kalba vyks teismo procesai, ja bus sudaromi fizinių ir juridinių asmenų sandoriai. Oficialūs valstybės ir savivaldos institucijų, valstybės įstaigų, įmonių organizuojami renginiai taip pat turi vykti valstybine kalba. Tačiau pastarasis reikalavimas netaikomas Lietuvoje organizuojamiems tarptautiniams renginiams.

Įstatymas reikalauja, kad viešai rodomos garsinės ir vaizdinės programos, kino filmai turi būti verčiami į valstybinę kalbą arba rodomi su lietuviškais subtitrais. Jame nustatyta, kad oficialios, sunormintos vietovardžių lytys rašomos valstybine kalba.

KALENDORIUS

Vasario 1 d.: Pionijus, Ignacas, Brigita, Gytis, Eidvilė.

Vasario 2 d.: Kristaus paaukojimas (Grabnyčios); Kornelijus, Kotryna, Valdemaras, Rytis, Vandenė.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

MANO TĖVYNĖ

VYDŪNAS

10. Kančia tėvynės gamtoje

Dažnai lieka nepastebėta, kaip kenčia gyvieji gamtos padarai. Visuose nori įsitvirtinti gyvenimas. Bet daugelis turi pražūti, kad išliktų kiti. Ar taip teisinga? Ar būtinai jie turi mirti? Kodėl kiti negalėtų kokių nors kitu būdu palaikyti savo gyvybės?

Mūsų pasakojimo berniukas vis dažniau apie tai pagalvodavo, matydamas, kaip kregždės gaudo uodus, kaip, to paties tykodami, aplinkui plazda šikšnosparniai. Jis tai juto kaip tylią kančią, kuri būdavo didesnė, kai muses ir kitus vabzdžius užmušdavo žmogus. Jam sakė, esą taip reikia. Tuomet jis bandė su tuo taikytis. Net pats nutarė nudaužti muses, prisiversdavo žiūrėti, kaip žudomi didesni gyvūnai.

Sykį jam teko patirti tokį pergyvenimą, po kurio jau nebegalėjo užmiršti, kad gamta kenčia. Kartą keliaudamas priėjo švelnios žolės prižėlusią pievą netoli Šorelių miško, prie Įsros intako. Išsitiesė į žolę. Netoliese į kalvą kilo arimas. Javai jau buvo nupjauti, ražienose, ieškodamos savo dalies, šmirinėjo pelės.

Žvilgsnis greitai nuklydo į saulėtą dangaus begalybę. Jaukioje žydrynėje lėtai klaidžiojo maži debesų tumulėliai.

Staiga toje bekraštėje skaidrumoje akys išskyrė tamsų brūkšnį. Jis judėjo, sklendė. Tai buvo paukštis, greitai galėjo jį aiškiai matyti. Jis šaute šovė į ražienas, kažkur netoliese. Ką jis pastvėrė? Ar tik ne mirtinai sužeisto žvėrelio klyksmas pasiekė berniuko ausis? Neįmanoma! Pelė taip garsiai rėkti negalėjo. Bet kažkam išties taip labai skaudėjo.

Vaikas nuleido galvą į žolę ir pasijuto taip, lyg jį patį būtų sužeidę. Po kiek laiko jis vėl pakėlė akis. Į dangų supdamasis kilo tas pats paukštis. Sukdamas ratus, skrido vis aukštyn ir aukštyn. Atrodė visai nekaltai ir taikingai. O juk ką tik šitas suopis sunaikino gyvybę.

To pakako berniuko nevilčiai. Viskas jam pasirodė taip baisu. Gyvenimas minta mirtimi. Tai beveik nesuvokiama. Paukštis žudo, nes nori gyventi. Štai! Jis vėl išsirinko auką ir šovė žemyn.

Berniukas pašoko ir nuskubėjo į namus. Jam buvo pernelyg skaudu! Šitas paukštis taip darė daugybę dienų! Ir visi kiti. Šiame pasaulyje visąlaik žudoma! Argi gandras kasdien neryja varlių? O lapė, barsukas, kurmis, vilkas ir kiti? Štai koks tas pasaulis! Tokia jo tėvynė! Kai vienas gyvena ir rykauja, kitas dejuoja ir miršta. To niekuo negalima pateisinti!

Šie prisiminimai ir mintys vis apnikdavo jau suaugusį žmogų, kai vakarais žingsniuodavo siauru taku prie pat Rambyno atšlaitės, vingiuojančiu tarp tankiai sužėlusių medžių. Dažnai jo kelią perkirsdavo medžioklėn slūkinantis opšrus. Jis lėtai šliaužda vo šlaitu aukštyn, skverbdamasis pro krūmokšnius, kol pasiekdavo kalno viršų, kirsdavo mūsų vaikštinėtojo takelį ir sprūdindavo šalin. Opšrus ieškodavo sau maisto, jis keliaudavo žudyti.

Žemiau atšlaitėje buvo opšraus urvas. Ten augo nenuoramos mažyliai. Tokie juokingi! Vieną vakarą, stovėdamas ant to paties tako, žmogus pajuto kažką sliuogiant tamsoje. Greit tas kažkas atvinguriavo artyn. Besiranganti gyvatė sušnypštė daugybe balsų: „Hū!" Panašus šūksnis tikriausiai išsprūdo ir keliautojui, nes „gyvatė" iširo, keturi ar penki opšriukai vorele nusirito žemyn. Šitie taip pat buvo išsiruošę žudyti.

Nesyk žmogus matė viščiuką stveriantį vanagą, plėšikui besivijant gailiai rėkiančią vištą. Vaikystėje vištidėje matydavo pastirusias šeško aukas. Visai neseniai jam bevaikščiojant ant Rambyno kalno, pro šalį nudulkėjo lapė su leisgyve višta nasruose. Tąsyk jis prisiminė vaikystėje matytą vaizdą: šalia nudobtų ir pusiau sudraskytų stirnų gulėjo eigulio nušautas vilkas. Kaip jis galėjo plėšyti tokius mielus, gražius padarėlius! Stai ir pats kruvinas guli šalia. Bet nebuvo jokio malonumo matyti mirusį plėšiką. Tėvynė ir pasaulis buvo pilni vien skausmo ir kančios.

PASVEIKINKIM LIETUVIŠKAI SKAUTIJAI IR SKAUTYBEI NUSIPELNIUSĮ BROLĮ

Visa Čikagos ir apylinkių skautiškoji šeima kviečiama sekmadienį, vasario 5 d., 2 val. p.p. atsilankyti į Jaunimo centro kavinėje ruošiamą sueigą pasveikinti v.s. Vladą Vijeikį jo 75 metų amžiaus, 25 metų „Skautų aido" techninio redaktoriaus ir ilgamečio skautavimo sukakčių proga. Kviečiama dalyvauti ir lietuvių visuomenę, sukaktuvininko draugai, visuomeninio darbo keliuose sutikti bendradarbiai. Atvykime visi kartu pasidžiaugti kuklaus idealistinio darbuotojo nuveiktais darbais, apie kuriuos (jis pats kalbėti nemėgsta) verta mums išgirsti ir sukaktuvininką įvertinti. Tikimės, kad jis dar daug metų mūsų tarpe skautišku uolumu darbuosis. Dalyvaukime visi.

IR

„Lituanicos" tunto „Perkūno" draugovės skautai ir vadovai š.m. slidinėjimo iškyloje, Rake.
Nuotr. **D. Ramanausko**

Rako stovyklavietėje jaunieji „Perkūno" draugovės skautai A. Dumbrys, K. Užgiris, P. Žukauskas ir vadovas s. D. Ramanauskas.

Nuotr. **D. Ramanausko**

VIDURŽIEMIO KELIONĖ Į RAKO STOVYKLAVIETĘ

„Lituanicos" tunto Čikagoje „Perkūno" skautų draugovės viduržiemio kelionė į Rako stovyklavietę tapo tradicinė. Šįmet keliavome ten jau šešti metai iš eilės. Š.m. sausio 6 dienos — penktadienio vakarą susibūrėme draugininko Andriaus Utz namuose. Tą dieną prisnigo daug sniego. Tebesnigo ir mums renkantis, tad vairuotojai buvo pasirengę ilgai ir lėtai kelionei. Išvykome 15 asmenų: draugininkas Andrius Utz, jo pavaduotojas Rimas Gecevičius, palydovas Donatas Ramanauskas, vadijos narys Dainius Dumbrys, vairuotojai Tadas Stropus ir Linas Gierštikas, prityrę skautai — Rytis Dumbrys, Edmundas Brooks, Gitas Jameikis ir Paulius Genčius, skautas Andrius Brooks ir keturi skautai kandidatai — Aliukas Brooks, Aris Dumbrys, Karolis Užgiris ir Povilas Žukauskas.

Į keturius automobilius sukrovę mums iškyloje reikalingus reikmenis, 8 val. vakaro pajudėjome. Dar sustojome pasipildyti degalų, o tada traukėme ištisai iki stovyklavietės vartų, prie kurių atsiradome jau po vidurnakčio — 12:30 v.r., taigi jau kitą (1995.I.7) dieną.

Stovyklavietė atrodė pasakiškai — visur balta, gražu. Ankstyvesniais metais šioje kelionėje dalyvavę žinojo įsikūrimo tvarką. Didesnioji dalis dalyvių įsikūrė ambulatorijos pastate, o keli vadovai apsinakvojo „Lituanicos" virtuvėje. Kol įsikūrėme ir įsiviešpatavo tyla, buvo jau 2:30 val. ryto.

Nors poilsis buvo trumpas, rytą kėlėmis pilni energijos. Po stiprių pusryčių, visi važiavome į Ludington miestą išsinuomoti nordiškas („cross-country) slides. Grįžę į stovyklą susiskirstėme grupėmis ir pradėjome savo slidinėjimo iškylas. Oras puikiausias — saulutė švietė, sniegas purus, kaip žąsies pūkai. Visos trys grupės stengėsi iškylos metu pamatyti kuo daugiau Rako miško, gamtos bei gyvūnų. Matėsi tik keletas paukščiukų, ir daug, daug stirnų pėdsakų. Po kelių valandų, grįžome pasistiprinti ir pasišildyti. Po trumpos pertraukos, kelios grupės vėl išėjo slidinėti, o likusieji ėjo rogutėmis važinėtis nuo kalniukų.

Visi grįžome persirengti sausais drabužiais ir ruoštis vakarienei. Valgėme „lasagne", salotas ir duoną. Po šitokių dienos užsiėmimų, mažai maisto beliko. Po vakarienės draugininkas visiems uždavė užsiėmimus. Vyresnieji turėjo sukrauti ir užkurti laužą, o skautai kandidatai sutvarkė virtuvę. Baigę tvarkytis, visi susitikome prie laužo, ir kandidatai davė skauto įžodį. Įžodis, duotas tokioje aplinkoje, bus prisimenamas visą gyvenimą, ne tik naujųjų skautų, bet ir visų jame dalyvavusių. Po įžodžio dar kurį laiką pabuvome prie laužo, o po to skirstėmės į savo nakvynes. Po ilgos, smagios kelionės, pilni įspūdžių, visi noriai krito į savo „patalus" prieš 10 val. vak.

Sekantį rytą atsikėlę pradėjome ruoštis kelionei namo. Žinoma, patalpas palikome tokias, kokias radome, o gal net truputį švaresnes. Po pusryčių ir apsitvarkymo, susikrovėme bagažą ir sustojome prie stovyklos vartų įmažinti šią mūsų kelionę nuotraukoje. Dar reikėjo sustoti Ludington miestelyje ir grąžinti nuomotas slides, o po to traukėme Čikagos link. Sustojome papietauti Holland miestelyje, Burger King. Visi skautai džiaugėsi pavalgę „normalaus" maisto. Be nuotykių grįžome prie brolio Andriaus namų, apie 4 v. p.p.

Prieš išsiskirstydami pasidžiaugėme, kad kelionė buvo smagi ir sėkminga. Vadovai buvo patenkinti, kad šįmet prisidėjo dar 5 nauji asmenys. Tikimės, kad dalyvių būrys ateinančiais metais didės.

s. Donatas Ramanauskas

Sueigoje su lietuviškais Kūčių papročiais susipažįsta Philadelphijos „Laisvės Varpo" vietininkijos vilkiukai ir paukštytės. Iš k. — savo ateitį spėja Adrija Bagdonavičiūtė, Aras Surdėnas, Kristina Kasinskaitė ir Daina Maciūnaitė.
Nuotr. **Dianos Gulbinaitės**

LIETUVOS JŪRŲ SKAUTIJA ŠVENTĖ KLAIPĖDOS DIENĄ

Š.m. sausio 15 d. visą dieną vyko Lietuvos jūrų skautijos Kauno jūrų skautų tunto „Divytis" Kaune surengtas Klaipėdos krašto išvadavimo dienos minėjimas.

Renginys prasidėjo iškilminga eisena mieste iki Šv. Gertrūdos bažnyčios, kur vyko šv. Mišios už žuvusius 1923 m. kovoje dėl Klaipėdos. Po šv. Mišių jūrų skautai ir svečiai prie „Laisvės" paminklo padėjo vainiką. Vytauto Didžiojo universitete minėjimo dalyviai ir svečiai klausė VDU dėstytojo Kęstučio Kasparo paskaitos „1923 m. sukilimas Klaipėdos krašte ir jo reikšmė". Į susirinkusius kreipėsi Lietuvos skautų sąjungos tarybos pirmininkas Algimantas Žilinskas (jūrų skautininkas, gyvenęs Australijoje), Mažosios Lietuvos bendrijos narys, medicinos mokslų daktaras Vilius Ašmys. Minėjime kalbėjo VDU korporacijos „Jūra" vadovė Deimantė Markevičiūtė, Savanoriškos krašto apsaugos Kauno rinktinės vado pavaduotojas majoras V. Adomonis, buriuotojas J. Kovas.

Po kalbų ir sveikinimų prasidėjo Lietuvos jūrų skautijos Kauno jūrų skautų tunto „Divytis" iškilminga sueiga, skautų meninė programa. Po sueigos buvo rodoma filmuota medžiaga iš JAV Lietuvių skautų ir Kauno jūrų skautų veiklos. Į šventę buvo pakviestas ir etnografinis ansamblis, linksminęs arti 150 jūrų skautų, kauniečių ir „Geležinio vilko" karių, po to vyko diskoteka.

Renginio metu buvo renkami parašai prieš kovą Čečėnijoje, aukos jūrų skautams, buvo parduodamos knygos, surengta skautiškų nuotraukų paroda. Šis minėjimas atgaivino Lietuvos ir užsienio lietuvių gražią jūrų skautų tradiciją, propagavo jūrinę Lietuvos idėją, pakvietė Lietuvos skautus **susivienyti** ar sudaryti bendrą visų organizacijų vadovų koordinacinę tarybą.

jps. Robertas Urbonas
Kauno jūrų skautų Antano Smetonos laivo vadovas

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

Už „Draugo" prenumeratą atsilyginama iš anksto

	Metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Tik šeštadieninio laida	$160.00	$85.00	
Paprastu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00	$55.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

• **Niekuomet nebūsite** vieniši, jei jus lankys „Draugas".

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penktd. 9 v.r. - 3 v. p.p.,
ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šeštd. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Prima „Medicare Assignment".
Sumokama po vizito.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba **(312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILIJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais **tel. 708-834-1120**

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penktd. 12 - 6 v.v

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

AR TIKRAI MES TIEK TEVERTI?

KAZIMIERAS ANTANAVIČIUS

Nuo pat senovės sakoma: kiekviena tauta turi tokią valdžią, kokios ji pati yra verta. Iš tiesų juk valdžia, ypač kai ji formuojama demokratiniais pagrindais, yra visuomenės brandos, tautos mentaliteto ir savimonės atspindys. Dažnai, kalbant apie respublikos būvį, sakoma: reikia protingesnių sprendimų, reikia susitarti, reikia baigti peštynes, reikia vieningai spręsti pačius svarbiausius Lietuvos gyvavimo klausimus. Deja, judame ne ton, o greičiau priešingon pusėn. Ir lieka tik perfrazuoti Žemaitės pjesės „Trys mylimosios" Jonelio žodžius: „Visiems tik proto, tik proto, o iš kur mes imsime to proto..."

Graudu, nesinori patikėti, kad Lietuva tiek teverta. Tačiau po nepriklausomybės atstatymo turime jau antrąjį, laisvai Lietuvos žmonių išrinktą parlamentą, turime jau penktąją vyriausybę, prisiekusią „visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę ir kelti Lietuvos žmonių gerovę". Ir jokios pažangos, vis tokie patys savanaudžiai, irzlūs, neryžtingi, nesuprantantys... Vadinasi, tiek tų išgalių ir tėra. Juk kiekvienam akivaizdu, kad, įvykus pirmalaikiams rinkimams, padėtis Seime ne pagerėtų, o dar pablogėtų. Kaip atsitiko po pirmųjų pirmalaikių rinkimų. Tad ar tikrai Lietuva yra tokia? Ar tikrai tik tokios valdžios teverta? Ne, manau, kad verta daugiau! Protingesni, tolerantiškesni, humaniškesni žmonės tiesiog šalinasi valdžios, bijo pakliūti į demagogijos, abejingumo, savanaudiškumo ar neveiklumo spąstus. O seniai žinoma, kad žemo mentaliteto, mažų sugebėjimų vadovas visada siekia atsikratyti protingesniųjų ir doresniųjų, sudaryti savo aplinką iš pataikūnų ir menkystų. Protingas tokiam vadovui rodosi labai pavojingu, o svarbiausia, to protingojo šešėlis šviesų vado veidą gali pritemdyti. Deja, taip buvo vos atkūrus nepriklausomybę, ir, deja, tai tapo visų keturių nepriklausomybės metų kasdienybe. Todėl drąsiai tvirtinu: Lietuva (Lietuvos žmonės) yra verti daugiau!

Tačiau tenka tik dar kartą konstatuoti, kad nusikalstamas valdžios (Seimo, prezidento vyriausybės) neveiklumas sužlugdė Lietuvos žmonių viltis ir pasitikėjimą jais. Vietoje lauktos ir įmanomos (jei valdžia būtų atlikusi savo priesaikinę priedermę) esame pragaištingoje ekonomikos būsenoje, o žmonių gyvenimo lygis smuko daugiau kaip tris kartus, lyginant su neaukštu sovietmečio gyvenimo lygiu.

Atrodo, kad kiekvienas valdžios žmogus, kaip ir kiekvienas LR Seimo narys, turėtų suprasti savo atsakomybę už Lietuvos ateitį ir jos žmonių gyvenimo lygį. O tai reiškia: matyti realią dabarties būseną, turėti svarbiausiųjų veiksmų planą, ryžtis priimti ir realizuoti būtinus, nors kartais ir nepopuliarius sprendimus. Drįsčiau teigti, kad dabartinė Lietuvos valdžia neturi nei vienos iš minėtų savybių.

Kasdieninė LR Seimo rutina, nuolatinis įstatymų „taisinėjimas", vengiant esminių Lietuvos politikos ir ekonomikos sprendimų, mieguista ramybė bei neatsakingas valdančiosios daugumos rankų kilnojimas rodo, kad pozicijos sparno deputatai, o dar labiau jų vadovai, visiškai nesiorientuoja, kokioje būsenoje yra Lietuvos ekonomika.

Nuolatiniai LR ministro pirmininko pareiškimai apie ekonomikos stabilizavimą ir infliacijos mažėjimą, metinis LR prezidento pranešimas rodo, kad ir šie aukščiausieji šalies valdininkai, nemato (ar nenori matyti) realybės.

O ta realybė, deja, yra tokia: 1993 m. Bendrasis vidaus produktas (BVP): ekonomikos rodiklis, atspindintis pramonės, žemės ūkio, prekybos, transporto, paslaugų ir kitų šakų lygį, sudarė tik 34.2 proc., lyginant su 1989 m. (1993 metais nukrito apie 35 proc.). 1993 bendra pramonės produkcija, lyginant su 1992 m. krito 46 proc. ir besudarė tik 24 proc. 1989 m. produkcijos apimčių. 1994 m. sausį nukrito dar 7 proc., o vasarį — net 10 proc.

1993 m. žemės ūkio produkcija besudarė tik 42 proc. produkcijos apimties.

Lietuvos žmonių realus darbo užmokestis, palyginus su 1989 m. sudaro tik 32 proc. Jei 1991 metais vidutinis darbo užmokestis Lietuvoje buvo aukštesnis nei Latvijoje ir Estijoje, tai dabar besudaro tik 62 proc. Latvijos ir 74 proc. Estijos vid. darbo užmokesčio.

Iš žemės ūkio pernai Lietuva turėjo 14.3 mln. įplaukų į biudžetą, o išlaidų žemės ūkiui — 253.4 mln. Akivaizdu, kad žemės ūkis pats nepasikels. Reikalinga reali žemės ūkio atkūrimo programa ir tikslinės subsidijos.

Pramonei atkurti reikia didelių investicijų. Deja, jų Lietuva negauna ir artimiausiu metu negaus. Visose Pramonės ir prekybos ministerijos įmonėse per praėjusius tris metus investuota tik 3.7 mln. dolerių iš užsienio kreditų. 91.5 proc. visų bankų suteiktų paskolų buvo trumpalaikės ir tik 8.5 proc. — ilgesnės nei vieniems metams. Vadinasi, paskolos ne investicijoms. Kitaip ir būti negali, kai metinė palūkanų norma už paskolas litais yra apie 100 proc. ir apie 70 proc. — už paskolas valiuta. O palūkanas už užsienio kreditus jau reikia pradėti mokėti. Vyriausybė snūduriuoja ir nesiima bent tų priemonių, kurios kaimyninėse šalyse davė neblogus rezultatus.

Apskaičiavus subsidijų ir investicijų poreikius, atsižvelgiant į mūsuose įmanomą darbo našumą žemės ūkyje ir pramonėje, įvertinus kainas ir galimą rentabilumo lygį, aišku, kad žemės ūkio ir pramonės sąskaita Lietuvos ekonomika nepakils. Yra akivaizdu, kad gyvenimo lygis ir bedarbystė šiandien nėra tokie grėsmingi dėl vis dar „bujojančios" prekybos, tranzitinio transporto, sėkmingų finansinių sandėrių. Ar supranta tai Seimas, prezidentas, vyriausybė? Juk tik sėkmingai plėtojant šiuos sektorius, galėtume pakelti Lietuvos ekonomiką, žmonių užimtumą ir gyvenimo lygį. Drįstu tvirtinti: nesupranta. O jei supranta, tai dirba ne Lietuvos, o kitų labui. Nes kiekvieną mėnesį stengiamasi apsunkinti tranzitinį transportą (mokesčiai, pasieniai, muitinės, vizos, nesusitarimai), blokuoti tarptautinę prekybą (pridėtosios vertės mokestis, muitų tarifai, finansinių atsiskaitymų kliūtys, sienų pervažiavimai), žlugdyti gana sėkmingai veikusią finansinę — bankinę sistemą. Ko siekiama atsiribojant nuo visų kaimynų? Juk tik atviroje erdvėje Lietuva gali sėkmingai gyvuoti.

Ar gali, matydama realybę ir turėdama svarbiausiųjų veiksmų programą, Lietuvos vyriausybė siūlyti 18 proc. pridėtosios vertės mokestį, kuris iššauks kainų padidėjimą bent 6-8, o gal ir daugiau procentų. O kodėl negalima apsiriboti 13 procentų ir išlaikyti kainas? Pritrūks valdžiai: pasivažinėjimams, ambasadoms, automobiliams, vis naujų departamentų, inspekcijų, komisijų steigimui. O juk kiekvienam akivaizdu, kad valdžios aparatą jau ne du, o keturis kartus reikia mažinti. Juk skelbiamės perėję į rinkos ekonomiką. Bent kiek apsižvalgius, nebūtų jokių sunkumų sutaupyti ne tris, o penkis procentus valstybės išlaidų.

Iš kur ims įmonės papildomas apyvartines lėšas, reikalingas ryšium su pridėtosios vertės mokesčio įvedimu? Juk dėl tų apyvartinių lėšų kai kurios ir neblogai besitvarkančios įmonės stovi ant bankroto slenksčio. Ne, nei Seimui, nei vyriausybei, nei prezidentui, tai nerūpi. O gal mes visi surinkti galutinai Lietuvą sužlugdyti? Ir visai beprotiškai mūsų veikla dažnai atrodo: kažin kas kažin ką pasiūlė ir tai tampa vos ne fatališkai neišvengiama. O gal tikrai tie sprendimai ne Lietuvoje gimdomi?

Lietuvos vyriausybė nuo 1993-ųjų pradžios negali sutvarkyti įmonių tarpusavio atsiskaitymų, negali priimti sprendimų dėl skolų, negali likviduoti akivaizdžiai ir beviltiškai žlugusių pramonės įmonių, o tai turi pragaištingas pasekmes: skolos, neapmokėjimai už produkciją iš žlungančių įmonių pereina dar galinčiom „išsikepurnėti".

Ponai Seimo nariai: ar jūs tik ponai, ar išrinkti atstovauti Lietuvos žmonių interesams, ar Jūs prisimenate priėmę priesaiką, ar Jūs suprantate savo atsakomybę už vyriausybės veiksmus, už balsavimą, už sprendimus, kurių pasekmių nesuprantate, už įstatymus, kurių nesate skaitę?

Galiu suprasti, kad buvę nomenklatūros sraigteliai, ar pripratusieji vykdyti Maskvos nurodymus, siekdami žūt būt ilgiau išsilaikyti, pasėdėti kėdutėse, neturintys kur dėtis, apleidę valdiškąsias kėdutes, negirdėdami argumentų, paklusniai kelia rankas, palaikydami savo vyriausybės nemotyvuotus sprendimus. Tačiau negaliu suprasti, kaip garbingo amžiaus sulaukę ir garbingais žmonėmis garsėję mokslo ir meno žmonės taip lengvai gali dergti savo vardus. Juk nusikaltimas nesumažėja, o padidėja, kai jis įvykdomas grupės žmonių. O didžiausia atsakomybė, be abejonės, tenka LDDP daugumos deputatams.

Praėjusieji metai yra pakankamas laiko tarpas įsitikinti tuo, kad vyriausybė yra neveiksni ir kad ją reikia iš esmės keisti. Tikiu, kad Lietuvoje dar galima surasti ryžtingų ir išmanančių žmonių bei suformuoti Lietuvos labui dirbančią vyriausybę, tokią, kokios yra verti Lietuvos žmonės.

Kad nepamirštume, kaip atrodo žiema didmiestyje...

Danutė Bindokienė

Vaizdai žydrajame ekrane

Kai praėjusią savaitę JAV prezidentas kalbėjo į tautą, jo kalbą dažnai pertraukdavo publikos plojimai, bet galbūt stipriausiai reaguota ir delnų nepagailėta, jam pareiškus kritiką dėl per didelio smurto veiksmų idealizavimo televizijos programose.

Tai nebe pirmas kartas, kai vyriausybės sluoksniai, religinių institucijų atstovai, jaunimo auklėtojai ir tėvai išreiškia susirūpinimą kasdieninėmis televizijos laidomis, kurios, prisidengę pramoginio žanro skraiste, pila baisiausius vaizdus iš kiekvieno žydrojo ekrano. Pagal kai kuriuos atliktų tyrinėjimų duomenis, kol vaikas pabaigia aštuonis pradžios mokyklos skyrius, televizijos ekrane jau būna matęs 8,000 žmogžudysčių ir bent 100,000 smurto veiksmų. Neseniai net Vyriausioji valstybės prokurorė Janet Reno pabrėžė, kad, jeigu televizijos programų kūrėjai bei ruošėjai nepradės griežčiau cenzūruoti rodomo smurto kiekį, vyriausybė turėsianti įsikišti. Žinant amerikiečių nusistatymą prieš bet kokių laisvių varžymą, toks pasikėsinimas į televizijos „žodžio laisvę" bematant iššauktų protestus, cituojant JAV Konstituciją ir diktatūros pavojų.

Jau ne kartą šia tema diskutuota bei ji nagrinėta TV programose, pasitelkiant psichologus, sociologus, pedagogus ir, žinoma, tuos, kurie atsakingi už TV matomus vaizdus. Kiekvieną kartą diskusijos užbaigiamos, nepasisakant nei už, nei prieš, nors pagrindinių TV laidų bei kanalų savininkai, kurie be paliovos rungtyniauja dėl žiūrovų simpatijų, paneigia bet kokią galimą žalą vaikams, jaunimui ar net suaugusiems — juk viskas „yra netikra", sukurta, režisuota, aktorių atliekama. Visi konfliktai, nepaisant, kiek „aukų" pareikalauja, žiaurumų parodo, „kraujo" išlieja, programos pabaigoje išsprendžiami teigiamai: gerieji veikėjai laimi, blogieji nubaudžiami. Gyvenime ne visada taip atsitinka.

Tvirtinama, jog šiuo metu TV programos yra „švelnesnės" kaip prieš 10 ar 15 metų, nors to negalima pasakyti apie „pramogas", skirtas vaikams. Pieštieji „cartoons" ir net įvairūs greito veiksmo filmai, specialiai paruošti, kad patrauktų jauną žiūrovą, turi daugiau smurto ir tie veiksmai žiauresni, negu bet kuomet anksčiau. Taip pat daug kritikos susilaukia žinių laidos, kurios ypač koncentruojasi policijos veikla, karo žiaurumais (tik prisiminkime Bosniją, Somaliją, Čečėniją...). Televizijos laidų paruošėjai tvirtina, kad šiandieninis gyvenimas yra žiaurus, o TV tik atspindi realybę. Kai visuomenė pradeda prieš tą „realybę" stipriau protestuoti, televizijos ekranuose vėl atsiranda diskusijos, pasiteisinimai, įtikinėjimai, pažadai, kad smurtas bus kiek pridengiamas. Deja, tokios programos dažniausiai leidžiamos tik dėl to, kad tema labai aktuali ir ja domisi žiūrovai, todėl apčiuopiamų sprendimų neverta tikėtis.

Dvasininkija, auklėtojai ir kiti, labiau besirūpinantys žala, TV žiaurumų daroma jauno vaiko sielai, pagrindinę atsakomybę už televizijos programas nukreipia į tėvus. Tai jie turėtų kontroliuoti, ką vaikai mato televizijoje, daugiau dėmesio skiriant susipažinti su e[illegible]nomis programomis, normuojant laiką, praleistą prieš TV aparatą.

Tam tikra prasme atsakomybė ir turi būti tėvų rankose, bet ne visuomet motinai ar tėvui įmanoma kontroliuoti viską, kas turi įtakos jų vaikams. Nepaisant televizijos pramonės tvirtinimų, kad „paveiksliukai" žydrajame ekrane tikrai nepaskatins jaunųjų žiūrovų į nusikaltimus ar kitus nepriimtinus veiksmus, todėl jiems galima rodyti viską, ką tik bet kurio „kūrėjo" nesveika vaizduotė gali sumanyti, geriausias argumentas, kad taip nėra — tai reklamos, kurių prigrūstos vaikams skirtos TV programos. Kiekvienas tėvas ar mama puikiai žino, kad vaikai įsigeidžia visko, kas reklamuojama. Nemažai erzelio šeimose sukelia zirzimai: „Nupirk man..." Jeigu nuolatinės produktų reklamos turi tokį efektą vaiko pasąmonei, tai kaip jis gali išlikti nepaveiktas žiaurumų, ypač, kai jie „įpakuoti" į labai patrauklią formą?

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

7

Senis Rudis irgi turėjo kantrybės. Jis tarpais pasiremdavo ant daržo tvoros ir akis primerkęs žiūrėjo, kaip galulaukėje plūkėsi vos įmatomi vyrai, kartais net pro geltoną ūsą šyptelėdavo. Jis nenorėjo su savo vyriausiuoju pyktis, nenorėjo jo tampyti pavadžiais, kaip klusnumą pametusį drigantą, bet vis tiek beveik tikėjo, kad iš to viso karščio teliks Liaugminėje niekam nereikalinga duobė. Kiekvieną vakarą, kai Serapinas su įsmilkusim rankom grįždavo namo, labai ramiai paklausdavo:

— Tai ką, ar kojas jau sušlapot?

Ir taip kiekvieną vakarą. Nė vieno žodžio nepridėdavo, nė vieno neatimdavo. Vis kaip kokią maldelę, ar kokius burtininko žodžius vis vienodai atkalbėdavo. Pats Serapinas vėliau sakė, kad toks tėvo kasvakarinis pasveikinimas jam buvo kaip minkšta virvė ant kaklo — nepakaria, bet ir nepaleidžia. Labai karštai padėję, talkininkai pradėjo atvėsti. Ėmė šnekėti, kad nieko nebus. Kas matė, šulinį kasti kelias savaites. Diauderių Amerikas net patarė viską mesti ir eiti žiūrėti ūkio.

— Per tas prakeiktas skalas greičiau prisikasi pragaro vartus, negu vandenį. Lipk lauk. Kad kas į tą prakeiktą duobę neįkristų, padėsiu užversti ir eisiu namo.

Serapinas nelipo, ir Amerikas, mostelėjęs ranka, pasiramsčiuodamas kastuvu nuėjo. Paskui jį nuėjo ir kiti, tik Kemėrų Pilypas pasiliko. Ir pasiliko ne todėl, kad tikėjo čia kur nors esant vandenį, bet kad buvo negražu draugą palikti vieną.

* * *

Buvo graži Žolinės diena. Pavakariais jaunimas ėmė telktis Ročių kieme. Mergaitės pradėjo dainą. Vyrai ėmė pritarti. Niekas net nepajuto, kai mergaičių balsus ėmė vesti Stirbio smuikas. Šalia jo tuoj atsirado su savo smuiku ir Pjaunys. Dainai pasibaigus, abu smuikai persimetė į smagią polką, palydimą Kemėriuko smagia daina. Jis buvo toks, kuriam žodžių knygose nereikėjo ieškoti, jie biro čia pat ir tokie greiti, kaip žirniai iš kiauro maišo. Tuoj tiesiai per tvoras su savo triūba atūkčiojo ir Liaudiškių Jonelis. Jis, dar piemeniukas, ėmė gerai pūsti kerdžiaus triūbą. Po metų jau geriau išrangė už patį kerdžių, tai kerdžius prižadėjo padaryti dar geresnę. Kitą žiemą ir padarė. Daug ilgesnę ir garsesnę. Dabar, jau į vyrus užaugęs, Jonelis pūtė savo triūbą, kaip niekas kitas. Kai jis prisidėdavo prie smuikų ir imdavo ūbauti, net ir senam buvo sunku išlaikyti kojas prie žemės.

Rinkosi seniai po du, po tris, bet taip oriai svarstydami šių metų laukų bei sodų derlių ir ateinančio rudens rūpesčius, lyg juos ton pusėn trauktų ne laukus plėšias linksmumas, bet daug svaresni kasdienos apmąstymai.

Morta atėjo su pamiškės būriu. Ją traukė pasukti pro Serapino šulinį, bet kai visi patraukė tiesiai iš abiejų šonų aptverta varykla, ji pasidrovėjo nuo visų atsiskirti ir viena per ganyklas lėkti pas savo berną. Akys tai vis suko šulinio pusėn, bet kai apie jį nieko gyva nebuvo matyti, pagalvojo, kad įtirpusių rankų pailsinti ir Serapinas bus nusukęs į kaimą. Nuėjo į patį linksmumą, bet Serapino niekur nebuvo matyti. Šoko su kiekvienu, kuris tik kvietė, bet širdimi į nerūpestingumu spragsintį jaunimo džiūgavimą įsijungti negalėjo. Ji žinojo Serapino rūpestį ir juto, kad tas rūpestis vis labiau ima slėgti ir ją. Kad ir tą patį rytmetį, galulaukėje perkilojęs arklius, pasuko per jos kiemą ir susitiko prie šulinio. Neatsitiktinai. Ji girdėjo jį kuolus kalant, matė pasukant į tą pusę, tai ir išbėgo prie šulinio, kad nenueitų per kiemą, lyg nepastebėtas. Atrodė ir pavargęs, ir nesmagus. Ji panardino kibirą į šulinį, lyg tikrai būtų išėjusi vandens atsinešti, o jis pasirėmė ant rentinio kampo, pasilenkęs pažiūrėjo į toli žemai raibuliuojantį tamsų vandenį, nusiskynė šulinį beveik gožiančio šparo šakutę ir ėmė sukioti tarp pirštų. Kai ji pradėjo traukti iš šulinio pilną kibirą, jis paėmė iš jos kartutę, ištraukė sklidiną, pasistatė ant rentinio ir ėmė gerti. Gėrė daug ir ilgai.

— Buvau ištroškęs, — atsipūtęs pridėjo. — Turbūt nuo kumpio. Mama privirė šviežių kopūstų su kumpiu.

Morta irgi buvo išsivirusi šviežių kopūstų, tik su lašinių gabaliuku dėl skonio, bet ne tas jai buvo galvoje.

— O kaip mudviejų vanduo? — pasidrąsinusi paklausė.

Serapinas papurtė galvą, nukando šparo šakutės galą, pakramtė ir nusispjovė per tvorą į sodelį.

— Kad visi nebetenka kantrybės, — dar kiek patylėjęs pasakė. — Numojo ranka ir išvaikščiojo. Pilypas žadėjo dar padėti, bet ir jis nebegalvoja, kad išeitų kas gera.

— Tai ką jis sako? — Morta klausimu mėgino išsakyti savo rūpestį.

— Sakyti nesako nieko, bet ir be sakymo matyti, ką galvoja.

— O ką galvoji tu?

— Aš? Kad man galvoti nereikia. Kai rinkau vietą, žinojau, žinau ir dabar, kad po ta skala turi būti vandens, ir aš jį rasiu.

Serapino veidas buvo taip skausmingai rimtas, kad net graudu buvo žiūrėti, tai Morta susiėmė, prisivertė šyptelėti ir nei tai pasakė, nei tai paklausė:

— Nors ir ligi paskutinės teismo dienos reikėtų ieškoti?

— Nors ir ligi paskutinės, — šyptelėjo ir Serapinas, viena ranka apkabino ją per pečius, stipriai spustelėjo, pabučiavo į viršugalvį ir nuėjo.

Morta, sulaikiusi kvapą, akimis nusekė per kiemą, takučiu per kluoną, paskum per ganyklas ligi pat šulniavietės, ir dabar, kai Pilypas išsivedė šokti, ji net negirdėjo, ką jis pro Jonelio triūbos ūbavimą mėgina jai pasakyti, bet per jo petį dairėsi ir dairėsi Serapino, paskum pasuko akis į Pilypą, pažiūrėjo jam tiesiai į akis ir pasakė:

— Ar nenujauti, kur Serapinas?

— Kur daugiau bus, savo šuliny.

— Vienas?

— Jeigu jau tu čia, kas daugiau ten bus. Sekmadienį visi nori pasilinksminti.

— Gal namie ilsisi? Eidama dairiausi, prie šulinio nieko nebuvo matyti.

— Serapinas? Jeigu naktį būtų šviesu, tai ir tada iš to šulinio neišvarytum. Ir dabar ten krapštosi. Eidamas čia buvau užėjęs, nėra. Nuo pusryčio nebuvo namie. Nė atlaiduose nebuvo.

Tokia Pilypo beveik atšaki šneka Mortai nejaukiai dilgtelėjo per širdį, ir ji vos sulaikydama ašaras, pasakė:

— Tai kam jį vieną palikot. Visi draugai... Ir tu pats.

Nuo drėgme patekusių Mortos akių ir Pilypui pasidarė nesmagu.

— Nepalikom. Ir aš nepalikau. Bet tu pati žinai, kad šiandien ne tik sekmadienis, bet dar ir atlaidai. Rytoj dar nueisiu, bet neužmiršk, kad visų vasarojus bąla. Ir Serapino jis pats į klojimą nesueis. Jam irgi reikės eiti į laukus.

(Bus daugiau)

JĖZUITŲ GENERALINĖ KONGREGACIJA

Jėzaus Draugija, kaip jėzuitų ordinas vadinasi, sausio 5 d. Romoje susibūrė savo 34-tai Generalinei kongregacijai (kitos vienuolijos tokius suvažiavimus vadina kapitulomis). Aukščiausiojo 23,179 kunigų, brolių bei studentų vienuolijos valdymo organo nariai buvo 90-tyje provincijų išrinkti prieš metus savo šalyse. Dalyvauja 223 iš 60 valstybių: pirmą kartą po II pasaulinio karo Vidurio bei Rytų Europos jėzuitų provincijos galėjo pasiųsti išrinktus atstovus (anksčiau vienuolijos generalinis vyresnysis paskirdavo už „geležinės uždangos" gyvenantį tokios provincijos narį).

Iki 100 narių turinčioms provincijoms atstovauja vienas, o didesnėms keli nariai. Iš viso posėdžiauja 223: iš Afrikos 16, Rytų Azijos 16, Europos 76, Lotynų Amerikos 37, Vakarų Azijos 3, Okeanijos 3, Pietų Azijos 37, Šiaurės Amerikos 35. Pagal daugiau jėzuitų turinčias provincijas iš Indijos yra 35, JAV 31, Ispanijos 17, Brazilijos 10. Mažesniuosius 20 vienetų, kaip ir Lietuvos-Latvijos provincijai atstovauja vienas.

Dažniausiai Generalinės kongregacijos sušaukiamos, kai miršta vienuolijos vadovas — generolas (nuo lotyniško pavadinimo „bendr. vyresnysis"), tačiau šį kart., susirinko svarstyti naujai ruošiamo teisyno, pritaikyto Katalikų Bažnyčios 1983 teisynui, ir apsvarstyti svarbiausius gyvenimo bei veiklos reikalus.

Jėzuitai buvo viena pirmųjų vienuolijų, ėmusi Vatikano II suvažiavimo nuostatus bei dvasią į savo gyvenimą įvesti 1965 metais, dar santarybai nepasibaigus. T. Pedro Arrupės vadovaujamas, ordinas 31-oje gen. konregacijoje ir 1974-1975 metų sąvartoje vykusiuose suvažiavimuose giliai ištyrė savo uždavinius bei galimybes moderniais laikais. 33-ioji kongregacija išrinko dabartinį Draugijos generolą T. Peter-Hans Kolvenbachą 1983 m. Pasitarimų trukmė: puspenkto, trys ir du mėnesiai. Spėjama, kad dabartinis suvažiavimas tęsis per du mėnesius.

Ruoša vyksta ilgiau kaip metus, per kuriuos surinkta daugiau kaip 800 siūlymų ar projektų iš provincijų bei paskirų jėzuitų. Ruošos komitetas oficialiai atrenka aptartinus, tačiau iš 60-ties valstybių atskridę atstovai peržiūri visą eigą, visą medžiagą ir naujojo teisyno metmenis.

Sausio 5 d. koncelebruotomis Mišiomis, vadovaujamomis Vatikano vienuolijų bei apaštalinio gyvenimo bendruomenių skyriaus kard. Somalo, t. generolo ir jauniausio atstovo, 38 m. afrikiečio. (dalyvių amžius siekia ir 78 m.). Tą patį vidudienį popiežius Jonas Paulius II priėmė susirinkusius, su kiekvienu atskirai pasisveikindamas.

Savo žodyje popiežius skatino ištikimai laikytis Šv. Ignaco, Draugijos steigėjo, paveldo ir Draugijai Dievo suteiktų dovanų visuotinėje Bažnyčioje dirbti „Dievo didesnei garbei". Tarp jėzuitams pavestų darbų Šv. Tėvas išvardino Evangelijos inkultūraciją, krikščionių vienybę, Romoje veikiančias mokslo įstaigas (Grigaliaus universitetą, Šv. Rašto tyrimo Biblikumą, Rytų Bažnyčios institutą Orientale, Vatikano radiją). Vengdami bet kokio individualizmo, nacionalizmo, provincializmo, jėzuitai kviečiami Bažnyčios mokymą skleisti rekolekcijomis, pamokslais, kultūriniu darbu, aukštojo mokslo įstaigose, su jaunimu, pasauliečiais, vienuoliais bei vienuolėmis, kunigais, socialine veikla. Skatinęs Draugiją laikytis savo ilgo ir gilaus mokslo tradicijų, tarė „remiu jūsų dosnius darbus".

Pirmosios trys dienos skirtos susikaupimui, kuriam vadovavo vienuolijos vyresnysis, duodamas dalyviams medžiagos apmąstyti savo bei visų viltis, vienuolijos savybes ir veikimo būdus. Generalinė kongregacija laikosi Šv. Ignaco Dvasinių pratybų eigos, einamuosius reikalus aptardama maldingoje nuotaikoje, siekiant, Draugijos Konstitucijų žodžiais, „širdžių bei minčių vienybės".

Posėdžiuose išrinkti sąskrydžio pareigūnai, sekretoriai, eigos komiteto nariai ir komisija, kuri per tris keturias savaites surašo dabartinės Draugijos būklės aprašą iš mažesnių ratelių pateiktos medžiagos. Šioje apžvalgoje stengiamasi peržvelgti tuos 30 metų nuo Vatikano II suvažiavimo, visas tris kongregacijas, jų nutarimų vykdymą.

Iš pradžių posėdžiauta geografinėmis sritimis, vadinamomis asistencijomis (jų 11; Lietuvos-Latvijos provincija drauge su Vengrija yra Vidurio Europos asistencijoje, kurioje ryškios vokiškai kalbančios provincijos — abi Vokietijos, Austrijos, Šveicarijos ir Olandijos). Vėliau sudarytos komisijos pagal šios kongregacijos pagrindines temas, atrinktos iš 16 ruošos metu išskirtų ir dar 15-kos pasiūlytų, taip, kad veikia 17 būrelių. Suprantama, kad tarp pagrindinių klausimų yra pats vienuoliškasis gyvenimas, naujasis teisynas, narių auklėjimas bei lavinimas, vadovavimas vienuolijoje, vienuolijai būdingas veikimo metodas. Dėmesio skiriama ypatingiems uždaviniams, kurie suskirstyti į evangelizacijos ir kultūros, Bažnyčios bei ekumenizmo, aukštojo mokslo bei teologijos, evangelizacijos bei tarpreliginio dialogo, bendradarbiavimo su pasauliečiais bei dvasininkais komisijas.

Apie kongregacijos eigą viešajai spaudai pranešama kelių kalbų aplinkraščiais, o vienuolijos provincijų raštinės išsamius vidaus pranešimus gauna elektroniniu paštu bei faksais. Posėdžiuose oficialios kalbos yra anglų, ispanų ir prancūzų: dar galima kalbėti itališkai, vokiškai bei lotyniškai — viskas dešimties jėzuitų vertėjų ausinėmis perduodama trimis kalbomis. Mažesniuose būreliuose vienas kitam vertėjauja, o, reikalui esant, talkina kuris iš vertėjų.

Pokario metais lietuviams jėzuitams atstovavo nuo 1937 užsienyje dirbantis T. Jonas Kidykas, dalyvavęs naujo generolo rinkimuose. 31-osios kongregacijos atstovas buvo T. Bruno Markaitis, 32-osios, 32-osios — T. Gediminas Kijauskas, 33-iosios T. Antanas Saulaitis, visi keturi tuo metu ėję provincijolo pareigas, kai už Lietuvos gyvenantys jėzuitai negalėjo normalaus ryšio su savo provincijolu Lietuvos pogrindyje ryšių turėti ir iš Lietuvos nebuvo įmanoma jėzuitams atvykti.

Lygiai prieš metus sausio mėnesį Kaune įvyko Lietuvos provincijos suvažiavimas arba provincijos kongregacija (1992 m. nuo Lietuvos provincijos buvo atskirta 12 narių į naujai sudarytą Rusijos sritį, o 7 nariai iš Latvijos bei Estijos misijos prijungti prie dabar vadinamos Lietuvos-Latvijos provincijos). 26 atstovai aptarė provincijos reikalus ir išrinko kun. Antaną Saulaitį šioje 34-oje kongregacijoje dalyvauti. Tokio pasitarimo per 50 m. nėra buvę, o laisvose šalyse provincijos formaliai tariasi kas trejus metus.

Šiuo metu Lietuvos-Latvijos provincijoje yra 73 nariai, kurių 47 dirba savo šalyse. Vienuolika Lietuvos jėzuitų mokosi ar dirba užsienyje, likusieji jau dešimtmečius darbuojasi tarp latvių bei lietuvių Europoje, P. Amerikoje, Š. Amerikoje, misijose ir Draugijos bendruose darbuose Romoje. Lietuvos jėzuitų pradžia siekia 1569 metus, kai pirmieji atvyko į Vilnių. Tris dešimtmečius 18-19-tųjų amžių sąvartoje, kai Jėzaus Draugija kitur pasaulyje buvo popiežiaus panaikinta, likusiam būreliui vadovavo trys lietuviai, dirbantys tuometinės Lietuvos provincijos dalyse Gudijoje.

Generalinės kongregacijos programą papildo laisvalaikio pranešimai bei įvykiai. Atsivežta vaizdajuosčių, vyksta žodiniai pranešimai, sudaromos progos pabendrauti, Romos įdomybes apžiūrėti, netolimas istorines vietas aplankyti. Tačiau esminis darbas užima beveik visą laiką, įskaitant valandas panaudojamas maldingai svarbiuosius klausimus apmąstyti ir ištirti. Protarpiais vyksta bendros šv. Mišios, o šiaip susirenkama pagal kalbas ir kultūras Eucharistiją švęsti. Kadangi dalyvauja kone visi Draugijos provincijolai, šie aplanko savo Romoje dirbančius bei besimokančius narius. Lietuvos-Latvijos provincijos atstovas stengiasi dalyvauti Vatikano radijo Lietuvon perteikiamuose sekmadienio Mišiose, kur susitinka lietuviai studentai, pasauliečiai, vienuolės ir kunigai.

A.S.

IŠ ARTI IR TOLI

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAI

SEATTLE, WA

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 77-ji sukaktis bus minima šeštadienį, vasario 11 d., 5:30 val. vak. Latvių namų salėje, 11710 3rd Avenue, Northeast Seattle, WA.

Kalbėtojas — pensijon pasitraukęs Seattle universiteto docentas dr. George Jeanott. Jo kalbos tema — „Mano prisiminimai apie entuziastingus pedagogus Lietuvoje". Programoje — klasikinė ir lietuvių liaudies muzika bei tautiniai šokiai. Po programos bus tradicinės suneštinės vaišės. Atneštą maistą prašoma paduoti virtuvėje iki 5:15 v.v.

Atskira programa vaikams vyks nuo 5:30 v.v. iki pirmosios pertraukos. Visi vaikučiai kviečiami. Vaikus iki 5 metų amžiaus turi lydėti vienas iš tėvų. Vaikai turi atvykti prieš 5:15 v.v., kad galėtų dalyvauti vėliavų procesijoje. Minėjimą rengia LB Washingtono skyrius. Renginio koordinatorė Irena Kinderienė, tel. 206--774-4637.

BALTIMORE, MD

Vasario 16-sios minėjimas, ruošiamas LB Baltimorės apylinkės valdybos, vasario 12 d., 2 v. p.p., vyks Lietuvių namuose, 851 Hollins St. Kalbėtojai — Baltic Foundation prezidentas Linas Kojelis ir Amerikos Balso lietuvių skyriaus viršininkas Romas Sakadolskis. Meninę dalį atliks solistė Janina Brazauskienė, akopanuojant Marijai Krasauskienei, mišrus choras „Daina", tautinių šokių grupės „Malūnas" šokėjai ir Karaliaus Mindaugo lituanistinės mokyklos mokiniai. Visi apylinkės lietuviai kviečiami.

CLEVELAND, OH

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 77-ji sukaktis bus minima sekmadienį, vasario 19 d., šia tvarka: 10 v.r. šv. Mišios Dievo Motinos šventovėje. Gieda parapijos choras. Prieš Mišias vėliavų pakėlimas prie Laisvės paminklo. 4 v. p.p. iškilmingas minėjimas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Kalbėtojas — Lietuvos Šaulių sąjungos išeivijoje pirm. Mykolas Abarius. Meninę programą atliks Dievo Motinos parapijos ir Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių chorai, vadovaujami muz. Ritos Kliorienės. Įėjimas — 3 dol. auka išlaidoms padengti, vaikams nemokamai. Visi Clevelando ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti. Organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis. Rengia LB Clevelando apylinkė ir ALT Clevelando skyrius.

RACINE, WI

ALT Racine skyrius Vasario 16-sios minėjimą rengia š.m. vasario 19 d. Šventė bus pradėta Šv. Kazimiero bažnyčioje 9 v.r. pamaldomis už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Giedos parapijos choras, vadovaujamas muz. Juozo Grimskio. Minėjimas 2 val. p.p. vyks parapijos svetainėje, 815 Park Ave. Kalbės visuomenininkas Vytautas Janušonis. Programą atliks vietinės pajėgos. Po minėjimo — vakaronė. Visi lietuviai ir jų draugai kviečiami dalyvauti.

PHILADELPHIA, PA

Vasario 16-tosios dienos iškilmingas minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 12 d. Iškilmės prasidės su šv. Mišiomis 10:30 val. r. Šv. Andriejaus lietuviškos parapijos bažnyčioje (19-tos ir Wallace gatvių sankryžoje). Organizacijos yra kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis, moterys pasipuošti tautiniais rūbais ir jungtis į procesiją.

Minėjimo akademinė ir meninė dalis bus tęsiama 2 val. p.p. Lietuvų namuose (Lithuanian Music Hall, 2715 F. Allegheny Avenue). Pagrindiniu minėjimo kalbėtoju yra pakviestas Algis Rimas, LB Krašto valdybos Ekonominių reikalų tarybos pirmininkas, daugelį metų dirbęs JAV-ių diplomatinėje tarnyboje ir ėjęs pirmojo sekretoriaus pareigas JAV-ių ambasadoje Vilniuje. Meninę programą atliks tautinių šokių grupė „Žilvinas" ir Vinco Krėvės mokyklos mokinukai. Ir „Žilvinui" ir mokyklos šokių grupei „Aušrinėlė" vadovauja Estera Washofsky. Šokius palydės ir programą paįvairins vietiniai muzikos talentai. Po programos visų minėjimo dalyvių pabendravimas prie suneštinių vaišių. Kaip ir praeityje, prieš jo ir po minėjimo bus renkamos aukos Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos veiklai paremti, ypač LB Washingtono įstaigai išlaikyti.

Minėjimą rengia LB Philadelphijos apylinkės nauja valdyba, kurią sudaro Roma Krušinskienė, pirm., Tomas Danta, kopirm., Karlis Kazakauskas, ižd., Lynn Cox, sekr. Jeanne Dorr, „Labas" redaktorė bei narė labdaros Lietuvai reikalams ir Janė Cox, narė jaunimo reikalams. Į valdybą taip pat ex oficio įeina „Bendruomenės balso" redaktorių kolektyvo koordinatorė Julija Dantienė, radijo reikalų vedėjas Gediminas Dragūnas ir Vinco Krėvės mokyklos vedėja Brigita Kasinskienė.

Pereitų metų lapkričio 13 d. įvykusiame metiniame LB Philadelphijos apylinkės susirinkime, iš valdybos pasitraukus Teresei Gečienei, Aniliorai Mašalaitienei ir Julijai Dantienei, valdyboje likusiems buvo suteikta teisė kooptuoti dar tris narius. Jie ir sudarė aukščiau išvardintą valdybą, kurios dauguma yra antros ir net trečios kartos Amerikos lietuviai. Philadelphijos LB apylinkė tikrai gali didžiuotis ir būti pavyzdžiu visai LB sugebėjimu įtraukti ir sudominti. Bendruomenės bei visa lietuviška veikla visų kartų lietuvius, lietuviškai kalbančius ir tik bepradedančius mokintis. Nors nuomonės išsiskiria, čia nėra aštrių susiskaldymų, kur reikia bendro darbo, visuomet atsiranda talka. Šiuo metu nauja LB valdyba laukia visuomenės talkos, paramos ir gausaus dalyvavimo Nepriklausomybės šventės minėjime. Dėl smulkesnės ir papildomos informacijos apie minėjimą ir kitus šio lietuvių telkinio renginius, primename klausytis „Bendruomenės balsas" radijo pusvalandžio kas šeštadienį, 9 val. ryte, iš radijo stoties WTEL, 860 AM arba kreiptis į LB pirmininkę Romą Krušinskienę telefonu (215) 355-3030.

Teresė Gečienė

- **„Draugas" mus** visus jungia į bendrą lietuvišką šeimą.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lviv, Mensk and **VILNIUS, LITHUANIA.**

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okecie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

POLISH AIRLINES LOT

New York: **212-869-1074.**
Chicago: **312-236-3388.**
Los Angeles: **213-934-5151.**
Montreal, P.Q.: **514-844-2674.**
Toronto, Ont.: **416-236-4242.**
Toll-free: **800-223-0593.**

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

FOR RENT

Išnuomojamas butas; 5 kamb., 2 mieg. Brighton Pk. apyl. 2540 W. 40 St. vienas bl. nuo Archer Ave. geras susisiekimas.
Tel. 312-523-9174

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiem asmenim. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. $325 į mėn. + „security dep." **Kreiptis [Almą nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.**

IEŠKO DARBO

30 m. moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti senyvo amžiaus žmones, atlikti namų ruošos darbus. Gali dirbti įstaigų, pastatų valymo darbus naktimis. Vairuoja nuosavą automobilį. **Kreiptis: 312-737-2030.**

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **MLS** kompiuteriu ir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Many happy returns.

Give the gift that gives back more than you've given. For as little as $25, you can give a piece of America to someone you care about. Ask your banker for a gift certificate upon purchase.

Take Stock in America U.S. SAVINGS BONDS
A public service of this newspaper

Dr. JUOZAS JAKŠTAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA

1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytojas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė.

Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis.

Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrišta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviuičia ir Lietuvoje. Knygos kaina **15.00 dol.** Užsakant paštu, dar pridedama **2.50 dol.,** į Kanadą **3.00 dol.,** kitus kraštus **3.50 dol.** Illinois valstijos gyventojai dar prideda **1.31 dol.** mokesčių.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.**

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

GYVENIMO CIKLAI. Straispnių rinkinys 1944 šeimos metų proga. Ir. Lukoševičienė. 40 psl. ..... $ 3.00
AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA 1874–1910. Vaclovas Biržiška. Red. St. Vaškelienė. 280 psl. $10.00
LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVIJOJE. D. Bindokienė. 364 psl. $15.00
MANO KRYŽIAUS KELIŲ ODISĖJA. Sibiran tremtinio atsiminimai. Pov. Šilas. 319 psl. ..... $ 8.00
MANO TĖVYNĖ. Vydūnas. 79 psl. ..... $ 4.00
ŠALIS TA LIETUVA VADINAS. Eilėraščiai. Vikt. Šimaitis. 24 psl. ..... $ 5.00
KELIONĖ Į NEŽINIĄ. II pas. karo ir pokario prisiminimai. Br. Juodelis. 188 psl. ..... $ 5.00
TAUTOS SUKILIMAS 1941. Pil. Narutis. 404 psl. $17.00
IŠ ARTI IR IŠ TOLI. Literatūra, kultūra, grožis. Alg. Greimas. 524 psl. $10.00
ĄŽUOLŲ RANDAI. Sibiran tremt. atsiminimai. Antanina Garmutė. 126 psl. ..... $ 6.00
LIETUVIŲ KALBA IR TAUTA AMŽIŲ BŪVYJE. Dr. Petras Jonikas. 454 psl. $20.00
VAIKAS—DIEVO DOVANA. D. Petrutytė. 320 psl. $10.00
KELIONIŲ VYNAS. Kelionių įspūdžiai. Henrikas Stasas. 276 psl. $12.00
LIETUVIŲ KALBOS DALYVIŲ VARTOSENA. Antanas Klimas. 82 psl. ..... $ 3.00
KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941–1944 KAUNE. Antanas Dundzila. 96 psl. ..... $ 4.00
ŠALTINĖLIS. 95 Etiudai fortepijonui lietuviškų dainų motyvais. Nij. Dėdinienė. 115 psl. $16.00
LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA 1945–1990. Red. K. Bradūnas ir R. Šilbajoris. 861 psl. . $30.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda Sales Tax 8.75 nuo knygos kainos. Tačiau visi, tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai prideda supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

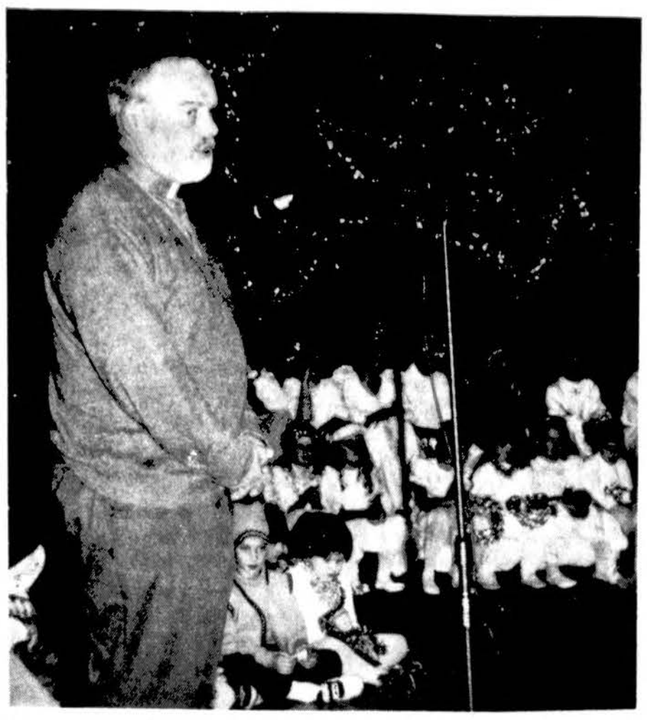

Kun. Antanas Saulaitis, SJ, Čikagos lit. mokyklos kalėdinėje šventėje Jaunimo centre pernai gruodžio mėn.

ESAME PASIRUOŠĘ PADĖTI

LINAS SIDRYS,MD

Katalikai tiki Dievo planu. Tai reiškia, kad Dievas pasaulio reikalais rūpinasi, sukūręs pasaulį, jo neapleido. Įvykiai vyksta tada, kai Dievas nori. Todėl tikintieji sako: „Omnia in bonum" (viskas išeina į gera).

Lietuva atgavo nepriklausomybę prieš keletą metų, o ne po dešimties metų, todėl, kad Dievas taip norėjo. Galima spėlioti, kodėl. Viena priežasčių gal būtų tai, kad Lietuva spėtų pasinaudoti užsienio lietuvių pasisemta patirtimi, sukaupta laisvame Vakarų pasaulyje. Po dešimties metų šis užsienio lietuvių kultūrinis palikimas gali būti per daug išblėsęs.

Išsivadavę iš 50-ties metų vergijos, lietuviai gali daug ko pasimokyti iš laisvėje gyvenančių brolių. Jei tikime Dievo planu, tai galime teigti, kad lietuviai Lietuvoje turi moralinę atsakomybę kuo daugiau pasimokyti. Ypač svarbu būtų Lietuvos dvasininkijai pasimokyti, kaip dirbti su jaunimu. Juk tiek dešimtmečių kunigai negalėjo laisvai su jaunimu dirbti. Įstatymai kunigui draudė net kalbėtis su vaikais. Evangelija ragina: „palikite 99, kurie yra jau aprūpinti ir eikite ieškoti to pasiklydusio avinėlio".

Deja, dabar tenka pastebėti, kad Lietuvoje vienas jaunuolis iš 99 yra sąžiningas katalikas, o kiti — pasimetę. Lietuvos Bažnyčios, kunigų, pasauliečių laukia milžiniškas katekizacijos darbas. Šioje srityje jie daug galėtų išmokti iš kai kurių užsienio lietuvių kunigų, kurie yra įgiję nemažai patirties šioje srityje.

Aš neaugau lietuviškame telkinyje. Būdamas studentu, susipažinau su lietuviais iš Čikagos. Jų parapijose kunigų tuomet netrūko. Vienoje klebonijoje gyveno net septyni. Šie kunigai buvo konservatyvių pažiūrų, nenukrypo nuo Bažnyčios mokymo, tačiau vieno dalyko trūko: dėmesio ir meilės jaunimui. Parapija net neleisdavo ateitininkams pasinaudoti parapijos sale. Šie moksleiviai ir studentai tik ir laukė progų pabėgti iš lietuviškos visuomenės, pasinerti į amerikietišką.

Tačiau jų nusiteikimas prieš lietuvišką pasaulį ir katalikišką gyvenimą pasikeisdavo, kai dalyvaudavo studentų stovyklose. Šias skautų, ateitininkų ir kitų lietuvių jaunuolių stovyklas padėdavo organizuoti ir pravesti saujelė lietuvių kunigų, kurie rūpinosi jaunimu. Jie mokėjo prie jaunimo psichologiškai prieiti, mokėjo sukurti šiltą, šeimynišką nuotaiką, jų pastangomis jaunimo stovyklos sukūrė užsienio lietuvių jaunimo kultūrą, kuri buvo žymiai aukštesnė dvasine, moraline ir pramogine prasme negu jaunimas galėjo surasti amerikietiškoje. Rezultatai — akivaizdūs. Šis jaunimas nepabėgo iš lietuviško gyvenimo, bet ir dabar yra nepaprastai veiklus. Jau suaugę ir sukūrę šeimas, jie dalyvauja labdaringoje veikloje, pvz., „Mercy Lift" „Vaikų viltis", „Lietuvos našlaičių globa" organizacijose.

Turbūt nei vienas nėra tiek daug dirbęs su jaunimu, kaip kunigas Antanas Saulaitis,SJ. Čia išvardinti jo darbų neįmanoma, nes tai pareikalautų daug vietos. Trumpai paminėsiu, kur tenka susitikti su kunigu, remdamasis savo asmenine patirtimi.

Kunigas gyvena Čikagoje, aš — priemiestyje, tai 30 kilometrų atstumas. Prieš keletą mėnesių paštininkas atnešė visą dėžę lietuviškų knygų. Tai dovana mano vaikams. Skrendant į Los Angeles susirinkimą, skaitau „Laiškai lietuviams", kun. Saulaičio straipsnį: „Vienuolės — tai angelai". Padėkos savaitgalį praeinu pro Lemonto lietuvišką koplyčią, ten kun. Saulaitis ruošia jaunuosius ir jų vestuvinį pulką Santuokos sakramentui. Tenka pastebėti, kad daugumas jaunimo nori, kad kaip tik šis kunigas juos sutuoktų. Darbo metu išeinu į kabineto laukiamąjį, ir ten sėdi kun. Saulaitis, atvežęs seną kunigą pasitikrinti akis. Išeidamas jis palieka vaikams žaidimą, kuris padeda pasiruošti Kalėdoms. Advento sekmadienį mano brolis Algis atvažiavo net 300 kilometrų iš Iowa valstijos, kad kun. Saulaitis pakrikštytų jo dukrą. Laisvu metu kalbu su kunigu ir jis išreiškia susirūpinimą lietuviais iš Lietuvos, kurie dabar yra Amerikos kalėjimuose. Kitą savaitę skaitau „Drauge", kad kun. Saulaitis „Seklyčioje" seneliams skaitė pranešimą apie savo kelionę į Lietuvą.

Atsiverčiu tik gautą „Katalikų pasaulio" numerį ir vėl matau kun. Saulaičio pavardę. Ten jis smarkiai puolamas, net pasityčiojant, straipsnyje „Krikščioniškesni už popiežių, geresni už Jėzų?" Skaitytojas Lietuvoje iš šio straipsnio gali susidaryti įspūdį, kad tėvas Saulaitis yra pavojingas eretikas. „Katalikų pasaulis" net ištisai perspaudina Ratsingerio raštą šia tema. Neneigiu, kad kiekvienas žodis dialoge gali būti svarbus. Tačiau kunigai galėtų ir, manau, jiems derėtų privačiai išsiaiškinti šiuos reikalus, ginčas turėtų vykti kunigų teologiniame žurnale, o ne „Katalikų pasaulyje".

Vartau „Katalikų pasaulį" ir nei vieno gero žodžio apie užsienio lietuvius nerandu. Lyg mūsų nebūtų. Ieškau žinių apie kun. L. Zarembą,SJ, kuris paliko mūsų parapiją Lemonte ir išvyko dėstyti Kauno kunigų seminarijoje, bet randu straipsnį apie tris lenkes vienuoles, kurios apsigyveno Lietuvoje ir ieško kandidačių lenkiškam vienuolynui.

Susidaro įspūdis, kad redakcija taip išsigandusi, kad užsienio lietuviai neša ideologinę maišatį ir „supuvusį" vakarietišką materializmą, kad jie mūsų aplamai bando nematyti, o jei kas savanoriškai atkeliauja, kaip kun. Saulaitis, jį atstumia.

Nei užsienio lietuvių jaunimas dainuoja „Hari krišna" gatvėse, nei masiškai plaukia į sektas, nei eina į mišką garbinti gamtą arba šėtoną. Tai vyksta Lietuvoje. Lietuvos dvasininkija, atrodo, pasitenkina, dirbdama su Lietuvos jaunimo tuo vienu procentu, kuris savanoriškai įsijungia į parapijinę veiklą. Jei rimtai rūpintųsi likusiais 99 procentais jaunimo, kuris vengia katalikiškos aplinkos ir siekia įsijungti į pasaulinę kultūrą, tai Lietuvos dvasininkija ryžtųsi naudotis kunigo Saulaičio ir kitų, jam panašių kunigų, patirtimi. Mano manymu, tas jaunimas, kurį kun. Saulaitis išugdė jaunimo stovyklos, kuriuos sutuokė, kurių vaikus dabar krikštija, labai retai šeimose išsiskiria, gyvai domisi dvasinėmis vertybėmis, uoliai aukojasi lietuviškai visuomenei ir siekia išlaikyti tą šiltą krikščionišką nuotaiką, kurią kun. Saulaitis, kaip dvasios tėvas, taip gerai moka sukurti.

Yra Dievo planas Lietuvai. Dievo planas sukūrė ir išlaikė užsienio lietuvius. Raginčiau Lietuvos katalikų vadus pamąstyti, kaip išvystyti brolišką vienybę tarp išsisklaidžiusių lietuvių. Mūsų patirtis, manau, jums reikalinga, o Lietuvos jaunimui — būtina. Pasimokykite iš mūsų ne todėl, kad mes tokie gudrūs ir geri, bet todėl, kad gerasis Tėvas davė mums progų mokytis iš dabartinių sąlygų. Kartu pasistenkime būti tas akstinas, kuris išugdytų naują katalikų meilės civilizaciją trečiajam tūkstantmečiui.

„DRAUGO" RĖMĖJAI

45.00 dol. M. Vaskevicius, Toronto, Ont., Kanada;

40.00 dol. A. ir K. Lietuvninkas, Hickory Hills, IL;

35.00 dol. Ona Matusaitis, Worcester, MA: Malvina Ugenas, St. Pete Beach, FL;

30.00 dol. Juozas Paplauskas, Los Angeles, CA; dr. V. Tumasonis, Key Biscayne, FL; Consulate General of Lithuania, Westlake Village, CA; V.A. Lesniauskas, Palatine, IL; Loretta Gvazdinskienė, Downers Grove, IL; O. Rugelis, Maywood, IL; Alfonsas Dzikas, West Hartford, CT;

25.00 dol. Irena Truškūniene, Glendora, CA; Elena Valiunas, Southamton, NY; Regina Griškelis, Chicago, IL; dr. Eugenijus ir Regina Šilgalis, Euclid, OH; Marija Macieza, Oak Lawn, IL; Ignas Bandžiulis, Los Angeles, CA; P. Stravinskas, Chicago, IL; Albina Ripskis, Evergreen Park, IL; Jonas Indriūnas, Roselle, IL; R. Dirvonis, Palos Hts. IL; B. Masiokas, Aurora, CO; J. Budreika, St. Petersburg, FL; kun. Vytautas Palubinskas, Brooklyn, NY.

25.00 dol. Vytas Vaitkus, Hinsdale, IL; dr. A. Stankaitis, Wethersfield, CT; Jonas Miglinas, Chicago, IL; Dalia ir Stasys Strasius, Ann Arbor, MI; Gražutė Sirutis, Santa Monica, CA; A. Pilipavičius, Hamilton, Ont., Kanada; Klemensas Juškevicius, Chicago, IL; Aniceta Litvinas, Los Angeles, CA; R. Tamoshunas, Webster, NY; Regina Spirauskas, Los Angeles, CA; Juozas Kazlauskas, Waterbury, CT; J. Dauparas, Chicago, IL; Vacius Prizgintas, Los Angeles, CA; Pranas Joga, Akron, OH;

20.00 dol. Juozas Staškevičius, Toronto, Ont., Kanada; dr. R. Viskanta, W. Lafayette, IN; Zenonas Prusas, Chillicothe, OH; Petras Leipus, Oak Park, IL; A. Mikučauskas, Lemont, IL; L. Bradūnas, Baltimore, MD; Kazys Mileris, Hamilton, Ont., Kanada; Viktoras Danenas, Chicago, IL; Juozas Neverauskas, Munster, IN; Bronius Gaižauskas, St. Pete Beach, FL; dr. Jonas Stikliorius, Wallingford, PA; Dalia Woss, Fox River Grove, IL; Elena Sabalis, Los Angeles, CA; Petras Levulis, Chicago, IL; Jurina ir Vitas Rugienius, Livonia, MI; V. Žadeikienė, Oak Lawn, IL; E. Vodopalas, Fairfax Station, VA; Roza Plepys, St. Pete Beach, FL; Ona Balčiūnienė, Manahawkin, NJ; Sally Vidziunas, Wolcott, CT; V. Kupcikevičius, Oak Lawn, IL; A. G. Dzirvonas, Chicago, IL; Francis Matulaitis, Cicero, IL; Jonas Baranauskas, Chicago, IL; V. Menčinskas, Cicero, IL; R.T. Chiapetta, Chicago, IL; Ruta Ozers, Woodridge, IL; M. Jurkšaitis, Hickory Hills, IL; Adolfas Merkevičius, Westland, MI; Jurgis Vaskas, Cleveland, MI; Bronė Navickas, Wisc. Dells, WI; M. Mackevičius, Rockford, IL; Valer Rozevicius, Worcester, MA; Bronius Jaselskis, Evanston, IL; Stasys Raubertas, Eugene, OR; Ona Burzdzius, Chicago, IL.

20.00 dol. J. Lintakas, Oak Lawn, IL; Rytas ir Irena Kleiza, Lockport, IL; S. Romanauskas, Hialeah, FL; Kostas Vaičaitis, St. Pete Beach, FL; Ben Serapinas, Oak Lawn, IL; L. Traska, Oak Lawn, IL; Ruth Kosmopoulos, Oak Lawn, IL; Vacys Mitkus, Tinley Park, IL; C. Bakšys, Orland Park, IL; Jonas Veiveris, Chicago, IL; Kazys Kielius, Chicago, IL; Pranas Zundė, Chamblee, GA; Valerijonas Balciunas, Rockland, MA; J. Kucinskas, Dowagiac, MI; Ksaverina Valinskas, Wisc. Dells, WI; Petras Jadviršis, Chicago, IL; Juozas ir Marija Mikonis, Richmond Hts., OH; K. Beiga, Chicago, IL; Brone Rusteikienė, Chicago, IL; Frances Brundza, Bloomington, IN; Vytautas Aukstinaitis, Ft. Lauderdale, FL; R. Pretkelis, Huntington Beach, CA; Petre Kasparavičiutė, St. Petersburg, FL; Romas Butkūnas, Crystal Lake, IL; M. F. Gudinskas, Hamilton, Ont., Kanada; Vladas Ruzga, Merrilville, IN; Stasys Grieže, Dudley, MA; Linas Real Estate, Inc., Chicago, IL; Ignas Skirgaudas, San Diego, CA; Rimantas ir Rita Penčyla, Palos Heights, IL; Magdalena Bružėnas, Ormond Beach, FL; Ona Mieželienė, Sun City, AZ; A. Izokaitis, Oak Forest, IL; Emilija Pakštienė, Chicago, IL; Marija Marūnienė, Waterbury, CT; P. Skruodys, Naperville, IL; Aldona Sandargas, Ormond Beach, FL; dr. G. Volodka, Largo, FL; Jonas Narusas, Euclid, OH; Povilas Mikšys, Juno Beach, FL; M. Kleinaitis, ST. Petersburg, FL;

15.00 dol. Aurelija Balašaitienė, Richmond Hts. OH; dr. A.A. Kudirka, La Crescenta, CA; Raminta Vaitėnaitė Jacobs, La Grange, IL; Birutė Bilvais, Lawton, OK; Irena Slavinskas, St. Petersburg, FL; Adelaida Strijauskas, St. Petersburg, FL;

15.00 dol. Marija Radzevičius, Glen Ellyn, IL; G. Brazaitis, Highland, IN; Marija Ripskis, Chicago Hts, IL; Jonas Keraminas, Rockford, IL; Leonard J. Simutis, Evergreen Park, IL; P.A. Raulinaitis, Burbank, CA; S. Gedvila, Chicago, IL; Gražina Vitas, Chicago, IL; kun. Fabijonas Kireilis, Chicago, IL; Eug. Liaugaudas, Parsippany, NJ; L. Kriauciunas, Cicero, IL; Gaile Janusonis, Rochester, NY; Marija Svotelienė, Baltimore, MD; Vytenis Vilkas, Saugus, CA; Vincas Derencius, Sunny Hills, FL; Birutė Prasauskas, Lomita, CA; Sigitas Miknaitis, Darien, IL; Juozas Maciulaitis, Sunny Hills, Fl; Joana Mikalauskas, Chicago, IL; Algirdas M. Bielskus, Euclid, OH; Marija Kapačinskas, Chicago, IL; Stasys ir Elena Mickus, Superior, CO; Milda Newman, Williamsville, NY; Vladas Zinkevicius, Chicago, IL; Gražina Budrytė, Chicago, IL; Ona Puzinauskas, River Forest, IL; Stasys Vaičius, Chicago, IL;

12.00 dol. Vincent Salciunas, Port St. Lucie, FL; Petras ir Rita Bernotavicius, Lockport, IL;

10.00 dol. M. Tamulaitiene, Toronto, Ont., Kanada; Kazys Janulis, Jupiter, FL; R. Miliunas, Downers Grove, IL; S. Kasnickas, Harbert, MI; W. Pliskaitis, Chicago, IL; Z. Lukauskas, Kenosha, WI; Pranė Marcinkus, Oak Lawn, IL; Bronius Duda, Valencia, CA; S. Jurkūnas, Oak Lawn, IL; E. Čepienė, Weston, Ont., Kanada; Kazys Adomavičius, W. Boylston, MA; Julius Staniskis, Cleveland, OH; J. Lapšienė, Dedham, MA; Balys Budraitis, Chicago, IL; A. Klimas, Deltona, FL; J. Lapinas, Rochester, NY; Vladas Vaitiekunas, St. Petersburg, Fl; Petronelė Laukaitis, Chicago, IL; H. Kačinskas, Oakbrook Terrace, IL; Irene Savickas, Worcester, MA; F. Mockus, Toronto, Ont., Kanada; Victor Ankus, Bloomfield Hills, MI; Franciscan Fathers, St. Petersburg, FL; Bronius Misevičius, Toronto, Ont., Kanada; A. Jurjonas, Chicago, IL; Juozas Baužys, Orland Park, IL; Jonas Miežinskas, Hot Springs, AR; Laima Jurkūnienė, La Grange, IL; Zigmas Mikužis, Chicago, IL; A. Siaurusaitis, Ellicott City, MD; Eva Apanavičius, Chicago, IL; Balys Auginas, Cleveland, OH; F. Masaitis, La Mirada, CA; A. Kuprenas, Rancho Palos Verdes, CA; Bronė Alekna, Chicago, IL; Danielius Liutikas, Lockport, IL; J. Kapocius, Cotuit, MA; Ona Rušėnienė, Chicago, IL; Jadvyga Grinius, Detroit, MI; Romas Skripkus, Solana Beach, CA; Alvida Baukute-Rukuiziene, Willow Springs, IL; A. Darguzis, Burbank, IL; Jonas ir Laima Šalčius, Arlington Heights, IL; Bernardas Brizgys, Farmington Hills, MI; Gražina Musteikienė, Oak Lawn, IL; Malcoln Freeman, Pittsburg, KS; J. Vengris, Osterville, MA; Aldona Buinauskas, St. Charles, IL; E.N. Radvenis, Los Angeles, CA;

Esame labai dėkingi mūsų dienraščio geradariams už aukas ir pareikštą prielankumą.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
EDMUNDAS BINKIS

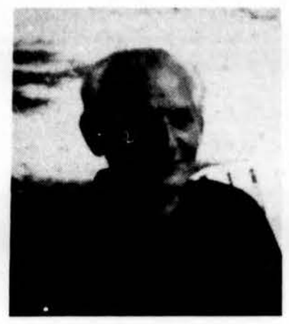

Staigiai ir netikėtai palikai mus.
Tavęs negalim pamiršti,
Tavo vietos šeimoje niekas negali užimti.
Po visų žemės rūpesčių, suradai Amžiną Poilsį.

Š. m. vasario 3 d. sueina metai nuo mūsų brangaus Vyro ir Tėtės mirties.

Kviečiame visus gimines ir artimuosius drauge su mumis prisiminti a.a. Edmundo sielą maldoje.

Žmona Anastazija, dukros Raimonda Kontrimienė ir Nijolė Kailienė.

A.†A.
JONUI GVAZDINSKUI

mirus, žmonai ANNE, tėvams STASEI ir JONUI, broliams DARIUI ir POVILUI su šeimomis bei visiems giminėms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Elena Zimavičiūtė Carter
Kazys Jonaitis

A.†A.
BIRUTEI SKRINSKIENEI

mirus, jos vyrui fraternitiečiui dr. JUOZUI, jo vaikams bei jų šeimoms reiškia giliausią užuojautą ir kartu liūdi

Gyd. Fraternitas „Lithuanica-Patria"

KĄ DARYTI, JEI...?

„Ką daryt, jei mano artimieji mirtų toli nuo namų? Ką daryt, jei aš mirčiau kažkur?... Ką mano šeima darytų...? Ką daryti, jei...

Nestebėtina, kad žmonės rūpinasi ką daryti, jei...? Mes visi esame judri visuomenė: darbo reikalais keliaujame po visą kraštą, daugelis pensininkų gyvena pensininkų apylinkėse, toli nuo savo vaikų. Tačiau nenusiminkite —
Mes galime jums padėti!
Nelaimės atveju mes galime būti jūsų patarėjai ir pagalbininkai, nežiūrint nuotolių.

Kaip? Mes priklausome „The Inman Group" Amerikoje didžiausiai grupei specialistų, kurie gali mirusįjį atvežti ar nuvežti į bet kokią krašto vietovę. Jūs paskambinate mums, mes paskambiname jiems — ir viskas sutvarkyta!

Patarimas:
Pakalbėkime apie jūsų šeimos reikalus ir nuspręskime, kaip jūs norėtumėt tvarkytis nelaimės atveju. Kelios minutės sutaupys jums ne vieną skausmo ir rūpesčio valandą.

KAM MOKĖTI DVIEMS LAIDOJIMO ĮSTAIGOMS, JEI VIENAS TELEFONO SKAMBUTIS GALI VISKĄ SUTVARKYTI, NEŽIŪRINT NUOTOLIŲ?

CHICAGO — PALOS HILLS

PETKUS & SON
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.
Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 metų
ANTHONY B., DONALD A., & DONALD M. PETKUS
312-476-2345

CICERO — LEMONT

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvos Nepriklausomybės šventėje, kuri bus sekmadienį, vasario 12 d., 2 val. p.p., Maria aukštesniosios mokyklos salėje, bus pagerbti gyvi ir mirusieji savanoriai-kūrėjai. Kad nepraleistume nė vieno, dar tebegyvenančio mūsų tarpe, prašome atsiliepti šiuo telefonu: 312-434-4645.

Penktadienį, vasario 10 d., 7 val. vak., Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje atidaroma dailininko iš Vilniaus, Giedriaus Jonaičio grafikos darbų paroda. Jis yra Vilniaus Dailės akademijos profesorius, lietuviškųjų litų banknotų autorius. Parodoje bus eksponuojama 50 paveikslų oforto, sausos adatos, litografijos technika. Ypač įdomu — originalūs litų piešiniai spalvotais pieštukais. Jie atskleidžia visą naujųjų lietuviškų pinigų atsiradimo istoriją. Paroda tęsis iki kovo 20 d.

A.a. biochemijos dr. Kazio Martinkaus, mirusio 1984.01.13, prisiminimui 1985 m. jo tėvų, sesers ir artimųjų draugų pastangomis įsteigtas stipendijos fondas, kuriuo gali pasinaudoti visi laisvojo pasaulio lietuviai studentai, siekiantys magistro arba daktaro laipsnio iš griežtųjų mokslų — pvz.,vėžio tyrimo sričių, farmakologijos, biochemijos ir pan. Daugiau informacijų ir prašymų formas galima gauti, rašant šiuo adresu: Kristina Martinkutė, dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 S. Richmond, Chicago, IL 60629, USA. Prašymų formos turi būti grąžintos iki š.m. gegužės 1 d.

Čikagos lituanistinė mokykla, veikianti Jaunimo centre, Lietuvos Nepriklausomybės šventę švęs vasario 11 d.; 12 val., kartu su ALTu ir lietuviškąja visuomene prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje bus pakelta vėliava ir atliekama trumpa programa. Po to visi renkasi į Jaunimo centro didžiąją salę minėjimui. Programą atliks mokyklos mokiniai. Kviečiame tėvus, gimines, mokytojus ir visus lietuvius, kuriems teberūpi lietuviškojo švietimo užsienyje likimas. Parodykime savo jaunajai kartai, kad domimės jų pastangomis siekti mokslo lietuviškose mokyklose ir ruoštis perimti ateities lietuvių bendruomenės veiklą.

Lietuvos Dukterų draugijos narių visuotinis metinis susirinkimas bus sekmadienį, vasario 5 d., ir prasidės 12 val. šv. Mišiomis Jėzuitų koplyčioje. Mišiose bus prisimintas draugijos steigėjas, a.a. kun. dr. F. Gureckas ir visos mirusios narės. Po Mišių, 1 val. p.p., Jaunimo centro mažojoje salėje vyks susirinkimas, kuriame bus aptarta praėjusių metų veikla, pateiktos apyskaitos, kalbama apie ateities darbus. Į susirinkimą ir šv. Mišias kviečiamos ne tik draugijos narės, bet ir visos moterys, prijaučiančios draugijai.

Po JAV LB Kultūros tarybos rengiamo koncerto vasario 11 d. Jaunimo centre publika kviečiama atsilankyti į kavinę ir pabendrauti su buvusiu prez. Vytautu Landsbergiu.

Julija Petkutė ir tėvelis Gytis Petkus „tėvo-vaiko" renginyje „Žiburėlio" mokyklėlėje gruodžio 5 d. Nuotr. **I. Senkevičienės**

JAV LB Kultūros taryba rengia koncertą vasario 11 d., šeštadienį, 4 val. p.p., Jaunimo centre. Po koncerto kavinėje bus priėmimas — kavutė, galėsime susitikti ir pabendrauti su menininkais, įskaitant prof. Vyt. Landsbergį, kuris vadovavo Sąjūdžiui, atvedusiam Lietuvą į nepriklausomybę. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

x Į svečius, bet pas savus" paroda Lietuvių Dailės muziejuje, Lemont, IL **vasario 4 d. iki vasario 19 d.** Atidarymas **vasario 4 d. 7:30 v.v.** Parodoje 22 dailininkų kūriniai.

(sk)

x Stasys ir Elena Barai, atsiuntė $150 vieno Lietuvos našlaičio metinį mokestį. Pageidauja remti našlaitį iš Klaipėdos apylinkės. Dėkojame! **„Lietuvos Našlaičių Globos" komitetas.**

(sk)

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į **Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, FL 32428, tel. 904-773-3333.**

(sk)

x Algis Luneckas, Income Tax paruošėjas, praneša, kad jis persikėlė su adv. V. Lietuvininku į naujas patalpas **4536 W. 63rd St., Chicago,** prieš „Draugo" redakciją. Dėl susitarimų prašau skambinti **(312) 284-0100.** Nuo vasario 11 d. būsiu įstaigoje kiekvieną šeštadienį, pasiruošęs jums patarnauti.

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo")
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

ARTĖJA „DAINAVOS" JUBILIEJUS

„Dainavos" ansamblio 50 metų jubiliejaus sukakties minėjimo pasiruošiamieji darbai vyksta visu tempu. Komitetas, kuriam vadovauja rūpestinga ir darbšti Irena Kriaučeliūnienė, sausio 11 d. buvo sukviestas į Kriaučeliūnų namus, Lemonte, aptarti pagrindinius darbus, planus, nes kiekvieno komiteto nario įsipareigojimas bet kuriam darbui yra reikšmingas ir labai svarbu, kad jis būtų atliktas laiku.

Džiugu, kad komiteto nariai entuziastingai nusiteikę dirbti, kad tik „Dainavos" jubiliejinis minėjimas gerai pavyktų. Susirinkimo dieną, vakarą ir visą naktį buvo tiršta tamsi migla, apglėbusi visą Čikagą ir jos apylinkes, tačiau komiteto nariai, beveik visi be didelių nuotykių dalyvavo posėdyje.

Iš atskirų narių pranešimų paaiškėjo, kad visi paruošiamieji darbai jau vyksta. Čikagos lietuvių ir kitur gyvenančių dainaviečių draugų ir gerbėjų susidomėjimas yra labai džiuginantis. Kai kas jau dabar teiraujasi apie sukaktuvinį koncertą, apie stalų rezervavimą į banketą, kas yra neįprasta girdėti, nes minimi įvykiai bus tik už trijų mėnesių.

Ši „Dainavos" didžioji sukakties šventė pareikalaus ir nemažų išlaidų, kurių dalį reikės padengti ir iš kitų šaltinių. Lėšų telkimui sutiko talkininkauti ilgametis „Dainavos" ansamblio globėjas, gerų darbų rėmėjas dr. Leonas Kriaučeliūnas.

Žurnalistas Juozas Žygas rūpestingai renka ir kaupia „Dainavos" ansamblio istorinę medžiagą, nes jos 50 metų gyvavimo istorija yra labai turtinga lietuviškomis tradicijomis, kultūros, dainos ir meno puoselėjimu svetimuose kraštuose.

„Dainavos" jubiliejinis koncertas bus 1995 m. balandžio 23 d., sekmadienį, 2 v. p.p. Maria aukštesniosios mokyklos salėje. Tos pačios dienos vakare sukakties minėjimo komitetas ruošia banketą „Condesa del Mar" pokylių salėje.

Rengimo komiteto posėdyje dalyvavo: Irena Kriaučeliūnienė, Irena Kazlauskienė, Sofija Džiugienė, Dana Bazienė, Juozas Žygas, Stasys Džiugas, „Dainavos" ansamblio valdybos pirm. Danguolė Ilginytė ir valdybos narys Vincas Bazis.

Malonių šeimininkių dėka visi buvo pakviesti prie vaišių stalo, apkrauto skanumynais.

Stasys Džiugas

Tėvai jėzuitai nuoširdžiai dėkoja visiems už finansinę paramą, netekus kun. Petro Daugin čio ir minint kun. Kidyko 90 metų amžiaus sukaktį.

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penktd. 3 v. p.p. - 7 v.v., šeštd. 10 v.r. - 3 v. p.p., sekmd. 8:30 v.r. - 2 v. p.p. **Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772.**

(sk)

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per **TRANSPAK.** Skubiems siuntiniams — AIR CARGO. **Maisto siuntiniai** nuo **$29** iki **$98.** Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai $39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už $98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Pildau pajamų mokesčius (income tax). Reikalui esant, atvažiuoju į namus. **Gediminas Pranskevičius.** Kreiptis: **tel. 708-656-2550.**

(sk)

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

ŠVIETIMO TARYBOS KONKURSAS

Švietimo taryba skelbia keturių temų rašinių konkursą aukštesniųjų mokyklų visų keturių klasių mokiniams.

Pirmoji tema: „Irkos tragedija" — mažos mergaitės skausmas. Minime Šatrijos Raganos 65 metų mirties metines. Parašykite autorės biografiją ir trumpą veikaliuko turinį. Ką reiškia žodis tragedija? Kodėl ši novelė pavadinta „Irkos tragedija? Ar ši novelė yra realistinio pobūdžio ir kodėl?

Antroji tema: „Mano stovyklavimas". Taip pat R. Spalio „Gatvės berniuko nuotykių" veikėjo Jono stovyklos pergyvenimai". Minime R. Spalio 80 metų gimtadienio sukaktį. Parašykite jo biografiją ir veikalo trumpą turinį. Palyginkite savo stovyklavimo įspūdžius su Jono įspūdžiais. Ar jūs taip pat klausote savo vadovų? Kodėl? Ar jūs savo draugams papasakojate, ką iš tikrųjų veikėte stovykloje? Ar perdedate, kaip Jonas darė? Gal esate prikalbinę savo draugus kartu važiuoti į stovyklą? Paaiškinkite!

Trečioji tema: „Mano lankomos lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė". Įsivaizduokite, kad esate mokyklos korespondentas lietuviškam laikraščiui. Aprašykite jūsų mokyklos Kalėdų eglutę. Pridėkite ir nuotrauką.

Ketvirtoji tema: „Įdomiausias mano vaikystėje sutiktas asmuo".

Rašiniai turi būti mažiausiai 2 mašinėle rašytų puslapių. Pirmųjų 2-jų temų autoriai yra numatyti Švietimo tarybos literatūros programoje. Mokytojai yra prašomi šiuos veikaliukus giliau išnagrinėti ir padiskutuoti su mokiniais pamokų metu.

Rašiniai pasirašomi slapyvardžiu. Pridedamas atskiras vokelis, kuriame pažymėta: vardas, pavardė, adresas, telefono numeris, mokyklos pavadinimas, klasė. Visą medžiagą išsiųsti ne vėliau 1995 metų balandžio mėn. 1 d. šiuo adresu: Aldona Rauchienė, 10423 Broadmoor Ln., Palos Hills, IL 60465.

Šiame pranešime nenurodytos premijos. Visuose konkursuose jos skiriamos, laimėtojai tikriausia jas gaus.

DIDVYRIAI

Mano tėvukas yra mano didvyris. Jis yra labai kūrybingas. Jis išgirdo, kad mokykloje trūksta kanklių, jis pažadėjo mokyklai paskolinti kankles, kurias jis pats buvo pasidaręs. Taip pat jis padarė baublį iš ąžuolo kamieno. Jis labai mėgsta dirbti įvairius rankdarbius.

Kristina Vaškytė

Mano didvyris yra E. P. Hillary. Jis daug kentėjo. Jis pirmas įlipo į Everesto kalno viršūnę. Jis mėgo kalnų sportą. Jis buvo britas. Jis pirmą kartą įlipo 1953 metais. Jis dabar gyvena Indijoje.

Linas Radžius

Abu Baltimorės karaliaus Mindaugo lituanistinės mokyklos mokiniai.

(„Mūsų žinios")

Pirmasis JAV prezidentas Greorge Washingtonas gyvai domėjosi žemės ūkio mašinomis. Jis pats dalyvavo bandant pirmąsias sėjamąsias mašinas.

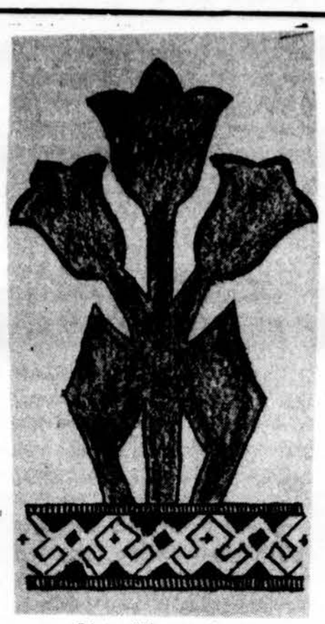

Lietuviška puošmena.

KĄ MAČIAU KELIONĖJE APLINK PASAULĮ

Pakeliui į Havajus, kirtome pusiaują. Kadangi vienas iš mūsų per pusiaują plaukė pirmą kartą, tai jį „krikštijome". Visaip išteptiojom, davėme gerti sūraus vandens, o iš jūros išlindęs Neptūnas jį paegzaminavo. Dalyvavo undinė ir velnias (aš). Beplaukdami į Havajus, dar trumpam buvome sustoję Kalėdų saloje. Žema sala, čia anksčiau buvo bandomos atominės bombos.

Havajų salyno Oahu saloje, Honolulu mieste, mes praleidome daugiau nei savaitę laiko. Čia mus vietiniai lietuviai gražiai priėmė ir aprodė visą salą. Buvome Pearl Harbore. Čia matėme paskendusio karo laivo „USS Arizona" memorialą ir filmą apie tai, kaip Japonija 1941.XII.7 užpuolė ir bombardavo šią karinę bazę. Aplankėme Polinezijos kultūros centrą. Tikslas, kad turistai galėtų daugiau susipažinti su Polinezijos kultūra ir papročiais. Jame yra susibūrę artistai iš visų Polinezijos salų: Havajų, Tahiti, Tongos, Fidži, Samoa, Markesų ir Naujosios Zelandijos. Man buvo labai smagu, kad daugelyje tų salų teko būti. Kitą dieną apvažiavome daugiau kaip pusę salos. Pakelyje matėme daug gražių paplūdimių ir didelę ananasų plantaciją. Ananasų aš nemėgstu, lietuviškas obuolys skaniausias iš visų!

Tadas Miniotas

STOVYKLOS PRISIMINIMAI

1994 m. liepos mėn. 28 d., ketvirtadienis.

Pabudome šį rytą jau su lietumi. Buvo paprasta diena iki vakaro. Stovyklautojai daug laiko praleido su repeticijomis. Ruošėsi Putnamo piknikui ir roko operai. Visą dieną praleidome pamokose, o kai nelijo, žaidėme lauke. Vakare įvyko roko opera, kurioje programą atliko dvylikto ir šešto namelio stovyklautojai. Pasibaigus operai, buvo diskusijų vakaras, mes vėl buvome suskirstyti į grupes. Kiekviena grupė turėjo savas diskusijas. Kalbėjome apie sūnų palaidūną. ir atleidimą.

Gabrielė Aronaitė, 11 namelis

(Neringa 1994, 25 metai)

Lietuvis Tadas Kosciuška (ji savinasi lenkai) buvo ne tik įžymus karvedys, bet ir gabus inžinierius. Jis pirmasis pasiūlė statyti ne vientisą gynybinę liniją, bet atskirus, tarpusavy sujungtus fortus. Jo išradimą patvirtino ir vėlesnė karinė praktika.

ŠALTIS IR VAIKAI

Apsnigti visi takai.
Tai mums linksma, tai juokai!
Krinta snaigės pamažu.
Na, ar manot — negražu?

Per baltuojančius laukus
Šaltis vejasi vaikus.
Tegu vejasi, tegu!
Na, ar manot — nesmagu?

Jei sučiups jisai mane,
Tuoj supuls ant jo minia.
Kai subėgs visi vaikai,
Bus ir šalčiui nejuokai!

Leonardas Žitkevičius

GALVOSŪKIS NR. 86

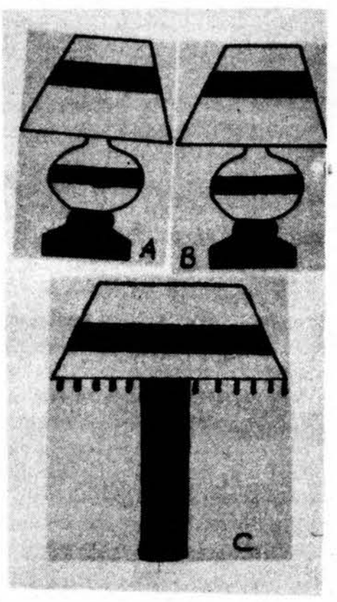

(Žiūrėkite piešinėlius)
Kuri iš šių trijų lempų yra skirtinga?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 87

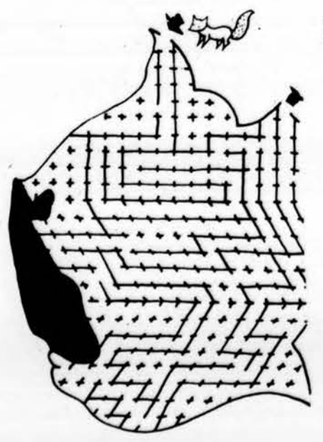

(Žiūrėkite piešinėlį)
Nurodykite lapei kelią, kad saugiai pereitų per mišką.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 88

1. Kaip vadinasi skylėtas daiktas, kuris laiko savyje vandenį?
2. Kuriame metų mėnesyje mergaitės mažiausiai kalba?
3. Kas tas yra, kuris savo dantų nenaudoja valgymui (kramtymui)?
4. Kurioje bažnyčios pusėje auga medis?
5. Kur gali rasti kiekvieną žodį, kuris reikalingas pasikalbėjimui?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 89

Į brūkšnelių vietas įrašykite raides, iš kurių susidarys žodžiai pagal duotas reikšmes. Pirmąsias raides skaitydami žemyn, sužinosite vieno lietuvių dailininko pavardę. Už teisingą sprendimą — 10 taškų, jei pasitaikys netikslumų — 5 taškai. 1. — — — — — — — linksmas muzikinis scenos veikalas. 2. — — — — — — — — — — — Lietuvos respublikos prezidentas. 3. — — — — — — — — — — — Ginkluotas žmogus su šunimi pavojingas miško žvėrims. 4. — — — — — — — — Europos valstybė jūros užkariautoja. 5. — — — — — — — — Daiktas, kuris eina, bet niekur nenueina. 6. — — — — — — — Iš smulkių dalelių augalas padaro miške minkštą žalią patalą. 7. — — — — — — — — — — — Senų laikų valdovas. 8. — — — — — — — Įrankis, reikalingas plaukiant laiveliu. 9. — — — — — — — Užtinkamas šaltuose kraštuose, bet nerandamas šiltuose.

GALVOSŪKIS NR. 90

1. Žmogus skraido balionais nuo 1783 m. Sklandytuvais nuo 1891 m. Lėktuvais nuo 1903 m. Raketomis nuo 1961.IV.12. Kas ir kada sugalvojo cepeliną? **2.** Žvėrių karalius yra liūtas, paukščių — erelis, jūros — ryklys. Ar rykliai turi mirtinų priešų? **3.** Kas yra žmogui pavojingesnis: ryklys ar žaibas? **4.** Koks yra Lietuvos gyventojų amžiaus trukmės vidurkis? **5.** Kada gyveno Europoje pasižymėjęs raketų pradininkas lietuvis K. Simonavičius?

Už visus teisingus ir plačiau paaiškintus atsakymus, gausite 10 taškų, už trumpus ir apytikrius — 5 taškus.

Atsiuntė **kun. dr. E. Gerulis**

GALVOSŪKIO NR. 67 ATSAKYMAS

Kalėdų senelio užrašas: „Dabar tu linksmink vaikus mano vietoje".

GALVOSŪKIO NR. 68 ATSAKYMAS

Ežero saloje augo trys medžiai, o nakvynei atskrisdavo keturi paukščiai.

GALVOSŪKIO NR. 69 ATSAKYMAI

Skersai: 1. Granitas. 2. Anykščiai. 3. Linai. 4. Akmena (gali būti Ašmena, Atmata). 5. Druskininkai. 6. Uostas. 7. Suvalkai. 8. Ėdžios. 9. Snudas. Žemyn iš pirmųjų raidžių: Galadusės.

GALVOSŪKIO NR. 70 ATSAKYMAI

1. Grįžtantis bumerangas vartojamas tik rytų ir vakarų Australijoje. Negrįžtantis bumerangas buvo vartojamas senovės egiptiečių, o dabar jis tebevartojamas pietų Indijoje, Kalifornijoje, Arizonoje ir Australijoje. Jis naudojamas kaip ginklas, medžioklės arba sporto įrankis. Grįžtantis bumerangas sugrįžta, jei nepataikoma į taikinį. (L.E. 3-354, Boston, 1954; E. Brit. 3-945, Chicago, 1968). **2.** Vanduo yra maždaug 800 kartų tirštesnis už orą, todėl laivui aptarnauti užtenka mažo propelerio, o lėktuvams reikia ne vien didesnio propelerio, bet ir greitesnio jo sukimosi. (E. Brit. 1-428; 16-125). **3.** Oro temperatūrai kylant, kyla ir garso bangų greitis. **4.** Garso bangos greičiau sklinda geležyje — 5,000 metrų per sekundę. Vandeniu garsas keliauja lėčiau, o oru — dar lėčiau. **5.** Kambario temperatūroje prie 20+C arba 68+ F garso banga per sekundę nulekia 344 metrus arba 1,125 pėdas.